

Gruodžio Mėnesį Kasyklose yra Žuvę 1,382 Mainieriai

PITTSBURGH, Pa. — Jungtinių Valstijų Mainų Biuras skelbia, kad pradedant su 1895 metais, per gruodžio mėnesį įvykusiose kasyklose nelaimėse yra žuvę net 1,382 mainieriai. Didžiausia nelaimė įvyko 1907 metais, kuomet gruodžio 6 d. Monongah, W. Va., eksplozijoje žuvo 361 mainierius. Už trylikos dienų tais pačiais metais Jacobs, Pa., eksplozijoje žuvo 239 mainieriai. Nepraėjo metai, kad gruodžio mėnesį nebūtų įvykus viena ar kelios nelaimės.

Kruvinas Karas Eina Šiaurinėje Mandžurijoje

SHANGHAI. — Pranešama iš Mandžurijos, kad šiaurinėje dalyje su dar negirdėtu įnirtumu Japonijos armija pradėjo kariauti prieš vietos gyventojus, kad juos visai pavergus. Karas eina ties Jehol provincijos rubežium. Japonų tikslas yra atplėsti nuo Kinijos šią provinciją ir prisijungti ją prie Mandžurijos valdžios. Japonų orlaiviai bombarduoja miestus ir kaimus. Valstiečiai partizanai atkakliai priešinas užpuoliam.

Kompanija Apiešė Gumo Darbininkus

AKRON, Ohio. — Firestone Tire kompanija nukalpo savo darbininkams algas ir įvedė negirdėtą skubinimo sistemą. Iš to kompanijai liko \$5,151,977 pelno.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS

Barcelona, Ispanija. — Čionai gaisre supleskėjo Ispanijos didžiausia krautuvė. Nuostolių padaryta už \$4,000,000.

Fresno, Cal. — General Grant National Parke randasi medis, kuris yra 265 pėdų aukščio ir 40.30 pėdų storio. Sakoma, jog tai didžiausias ir storiausias medis.

New Haven. — Čia miesto viduryje sudegė namas ir padarė \$25,000 nuostolių.

Belgrade. — Čionai tūlas žmogus padėjo dvj bombas ant geležinkelio, bet pamatęs sargą, persigando, susimaišė, bandė pabėgti, bet nespėjo. Bomba sprogo ir jį patį užmušė.

Berlyn. — Valdžia pagaliau surado vieną slapta komunistų radio stotį. Jiėkko kelis mėnesius. Policija buvo paskyrus dideles sumas pinigų už pranešimą vietos, kur radio stotis randasi. Sakoma, kad dar trys slaptos komunistų radio stotys veikia ir buržuazinė policija tebejiėsko suėilus, bet veltui.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis (First Lithuanian Workers' Daily) Išėina Kasdien, Apart Sekmadienį

L A I S V Ė

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Jūs Nieko Nepraalaimėsite, Tik Retežius, o Iėilaimėsite Pasaulį!

No. 308

Telephone Stagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gruodžio (Dec.) 27, 1932

Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXII, Dienraėio XIV

UŽGRIUTI 54 MAINIERIAI

Iė Sovietų Sąjungos

TURTINGI RADIUMO ŠALTINIAI

Sovietų inžinieriai šale Vyernagorskio kaimo Urahuose surado labai turtingą sluogsnį radiumo. Pasirodo, jog tai bus turtingiausias šio brangaus metalo sluogsnis. Tuojaus pradėtas darbas to metalo atskyrimui nuo kitų elementu. Tai neapsakomai brangus ir naudingas metalas. Toks šmociakas, kaip cigaretas, lėėuoja pusę milijono dolerių. Jis vartojamas gydimui vėžio ligos.

FINAI DARBININKAI BĖGA I SOVIETŲ SAJUNGA

Maskvoje gaunami Finliandijos laikraėčiai parodo Finliandijos valdžios susirūpinimą bėrimu darbininku į Sovietų Sąjungą. Priėmtos aėtrausios priemonės baudimui bėganėiu. bet nieko negelbsti. Pati Finliandijos valdžia oficialiai prinaėista, jog trumpu laiku iki 500 finų mechaniku slapta pabėgo į Sovietų Sąjungą.

PASKELBTA URMININKŲ DIENA

Sausio 1 d. visoi Sovietu Saiungoje bus Urmininku Diena. Toi dieni oficialiai bus baėtas dabartinis Penkiu Metu Planas ir pradėtas Antras Penkiu Metu Planas. Visi dirbtuviu ir kolektyviu ūkiu urmininkai neėžiūrės lenktvniu sutartis ir padarvs naujus išėaukimus į lenktvnes delei greitesnio atlikimo darbų gamyboje.

SOVIETAI PALEIS DARBAN DIDŽIAUSI LOKOMOTYVŲ FABRIKA

Šiomis dienomis baėtas statyti ir bus paleistas darban Luganske lokomotyvų fabrikas. I metus čia bus padaroma 1,080 lokomotyvų. Tai bus tos rūėies didžiausias fabrikas Europoje. Jame dirbs 23,000 darbininku.

Berlyn, Vokietija. — Profesorius Albert Einstein prieėtai pasmerkė Vokietijos valdžia už neišleidimą vokieėiu darbininku delegacijos į Sovietu Sąjungą dalyvauti 15 metų sukaktyvių demonstracijoje.

Chinijos valstietis Kiangsi provincijoje nuvertė išnaudotojų valdžia, isteigė Sovietus. Dabar jis žemę arija, studijuoja leninizmą ir tuo paėiu kartu nuolatos apsiginklavęs, kad atmuėti u žpuolikus.

Tom Mooney Motina Atsako Kapitalistų Spaudai, Kuri Ją Bjauriai Apėmeiė

Buržuaziniai Laikraėčiai Paskelbė, būk Mary Mooney Labai Nepatikus Sovietų Sąjungai; Senutė Atsako, jog ji to Laikraėėiu Reporteriams Nesakė; Jai Darbininkų Tėvynė Labai Patikus

NEW YORK. — Kuomet už tą viską Mooney motina dėkoja Sovietų Sąjungos darbininkams, kurie jau laisvai budavoja socializmą. Taip senelė atmuėė kapitalistiniu laikraėėiu melus, kurie bandė ją panaudoti savo propagandai.

Už tą viską Mooney motina dėkoja Sovietų Sąjungos darbininkams, kurie jau laisvai budavoja socializmą. Taip senelė atmuėė kapitalistiniu laikraėėiu melus, kurie bandė ją panaudoti savo propagandai.

Gaisre Žuvo 6 Vaikai

BIRMINGHAM, Anglija. Gruodžio 25 d. gaisre čionai sudegė vienos šeimos šeėi vaikai. Tai buvo darbininkų šeimos vaikai.

Popieėius Gavo \$54,000 Aukų ir Skelbia 'Šventus Metus', kad Daugiau Gauti

Lietuviėki Kunigai irgi Kolektuos Palaikymui Vatikano, o tuo Tarpu Čionai Tūkstanėiai Tikinėiu Darbininku Neturiko Pavalgyti

VATIKANO MIESTAS. —Katalikų baėnyėios galva popieėius Pijus XI kalėdoms gavo virė \$54,000 aukų. Pinigai surinkti daugiausia iš varguoliu baėnyėiose.

Taip pat popieėius paskelbė, kad 1933 metai bus "ėventi metai" ir visur bus apvaėėėiojimas 1900 metų kriktaus mirimo. Vyriausias "ėventu metu" tikslas bus tame, kad baėnyėiose parinkus pinigų delei uėlaikymo katalikų baėnyėios kunigų, vyskupų, kardinolu ir popieėiaus. Kunigams įsakoma nepraleisti mažiausias progos tam tikslui. Be abejonės, lietuviėki kunigai, pildydami prisakymą, visose baėnyėiose uėsuks maėiną rinkimui aukų tarpe tikinėiu varguoliu.

VIENUOLYNUI ATIDAVĖ 140,000 LITU TURTA

Kaunas. — Turtuolė Ona Stankeviėienė atidavė Kretingos praneėskotu vienuolynui savo turtą, kuris susidėjo iš dviejų graėiu namų ir 1,000 mtr. žemės Zemaiėiu gatvėje. Turtas siekia 140,000 litu. Tuo tarpu tūkstanėiai Kauno darbininku neturi duonos kaėnio.

Valdžia Paskelbė Nelegale Apsigyrimo Organizaciją

MANILA. — Amerikos imperialistini valdžia Filipinuose paskelbė nelegaliu Tarptautini Darb. Apsigyrimeta jam skleidimą komunistinės propagandos. Mat, T.D.A. smarkiai gina suareėtuotus filipinus darbininkus.

DVYLIIKA LAVONŲ JAU IŠIMTA Iė KASYKLOS; NELIKO VILTIES IėGELBĖTI GYVAIS LIKUSIUS

Visas Moweaqua Miestelis Panaėus į Šermenis; Žuėvs Vienas iš Kiekvienų Penkiu Mainierių to Miestelio; Kruvinas Aėaras Lieja Palikė Naėlės ir Naėlaiėiai

MOWEAQUA, Ill.—Dvylika mainierių lavonų jau išimta iš Moweaqua Cooperative kasyklos po 36 valandų didžiausių pastangų. Dabar pasirodo, kad viso užgriėta 54 mainieriai. Toj vietoj, kur rasta dvylika lavonų, kitų nesiranda. Spėjama, kad jie spėjo nueiti toliau, įvykus eksplozijai. Bet vilties beveik neliko išgelbėti juos gyvus. Manoma, kad visi iki vienam mainieriai yra užtroėkę.

perėa ir verksmas dar palikė didėdį, kuomet pradėjo išneėti lavonus iš kasyklos. Užgėso paskutinė viltis tuose, kurie manė, kad gal kokiu nors būdu mainieriai yra užgriėti giliai žemėse, bet tebėra gyvi ir bus išgelbėti.

Pirmutinis lavonas buvo išimtas David Charles McDonald. Kasykloj taip pat užgriėti jo du sūnūs. O da du berniukai paliko naėlaiėiais, nes jų motina mirus. Taip pat lavonai išimti Michael Tirpak ir jo sūnaus Andrew, kuris buvo vyriausias iš penkiolikos vaikų. Keturiolika naėlaiėiu liko vienoj šeimnoy! Daugiau yra panaėiu atsitikimų.

Visas miestelis paverstas į šermenis. Kas kelinta stuba skėsta raudojime naėliu ir naėlaiėiu. Stubų durys atdaros, nes įnamiai laukia kokios nors žinios apie jų tėvų likimą. Sird-

Vyėuonių Kunigas Skėsta Turtuose, o Vargdieniai Badauja ir Virsta Elgėtomis

Kauno vienas laikraėtis paduoda sekamą apraėymą apie Vyėuonių kleboną.

"Klebonija turinti birėos pobūdį, kurioje nuolat lankasi įvairūs vertelgos, žydai kredito reikalais, o jeigu kas atsilankęs savo varginėkas būklės reikalais, su tuo greit atsikalbama.

"Prievakarį tyliai prasiveria durys, kuriose pasirodo išvargusi išmaldos praėanti nesena moteriėkė. Pasiteiravau, iš kur ji yra.

"Pasakodama pr isiminė, kai prieš keletą metų linksmam nusiteikęs grįėdamas iš bravoro pelno dalykų namo pametęs 30 tūkst. litu ir kai radusi pinigų davatkėlė nuneėusi klebonui, tikėdamosi žmoniėkų radybu, tai gavusi... tik 50 centų!

—Esu iš Vyėuonių. Vyras serga nebepagydoma liga ir aė su septynetu maėu vaikų negalėdama išsimaitinti (turinti tik vieną grėėiā ir gabalinkā darėo) priverstā esu praėyti gerų žmonių malonės. Du vaikai lanko pr. mokyklā, jiem reikalingi avalinės, drabuėiu ir duonos,—pasakoja.

Boston, Mass.

—Argi nėra kam neturtingais rūpintis Vyėuonyse, kad tamsta net Utenon ateini?

Komunistų Partijos 1 Distriktas rengia keturiu dienų bazarā—gruodžio 28, 29, 30 ir 31. Įvyks New International Hall svetainėje, 42 Venonah St., Roxbury. Kiekvienā vakarā bus puiki programa ir šokiai.

"Iė širdies gilumos atsidusiu pavargėlė pasakojo, kad tiesa, klebonas esąs turtingas; esąs spirito bravoro dalininkas, pieninės savininkas, odų išdirbimo imonės, rodos, savininkas, kredito įstaigos valdytojas, žodėiu —biznio žmogus, bet beturėėiu nemėgėstas ir jais nesirūpinas. Pavargėliams suneėtas aukas nelygiai dalinas, todėl žmonės, be kunigo tarpininkavimo, patys almuėnā pradėje dalinti.

Ketvirtadienio vakaras bus "Lietuvių vakaras", nes visā dailės programā išpildys lietuvių Laisvės Choras.

Visi Bostono ir apielinkės lietuviai, skaitlingai lankykite šį komunistų bazarā. Komisija.

(Daugiau žinių 5-tam pusl.)

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc. Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United-States per year \$5.00 United States, six months \$2.50 Brooklyn, N. Y., per year \$7.00 Brooklyn, N. Y., six months \$3.50 Foreign countries, per year \$7.00 Foreign countries, six months \$3.50 Canada and Brazil, per year \$5.00 Canada and Brazil, six months \$2.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Po Šešių Metų

... Mūsų teismo komedija gali atsikartoti ir kituose miestuose. Kartu su visais aktyviais darbininkais eina darbininkų klasės organizacijų ardymas. Ir tik po to, kada bus suardyta tos organizacijos, nusilpninta ir palikta be vadovybės, darbininkų klasė supras visą savo padėties sunkumą. Visus tuos, nors ir nedidelius pagerinimus, kurie buvo laimėti per paskutinius mėnesius, buržuazija atims. Ekonominis jungas neišpasakytai padidės. Baisus bedarbių vargas, žiemos sunkenybės, mokesčių jungas—visų šitų klausimų viešpataujančios partijos ne tik neiširs, bet neparodys ir noro išrišti darbo masių naudai. Ir tas viskas delei niekšingos smulkiaiburžuazinių liaudininkų ir socialdemokratų partijų par-davystės...

Šituos žodžius parašė Juozas Greifenbergeris, vienas iš sušaudytųjų, gruodžio 27 d., 2 val. ryto, 1926. Jau tik tai, kad draugas Greifenbergeris rašė tokius dalykus keliom valandom pirmėjimo mirtį; jau tik tai, kad jis ir paskutinėje valandoj savo gyvenimo ne ašaras liejo, ne sentimentališkumo jūroj skendo, bet darė analizą esamos Lietuvos padėties, parodo, kad jis buvo didelis žmogus. Augščiau cituoti Greifenbergerio žodžiai parodo, kaip teisingai jis suprato padėtį ir kaip geras jis buvo marksistas-leninistas.

Indamiesi smurtiško žygio, prieš šešis metus, fašistai skelbėsi pagerinsią Lietuvos ekonominę padėtį, pataisysią reikalus tarptautinėje arenoje ir, žodžiu, pakelsią šalį. Delto jie žudė darbininkų vadus, naikino darbininkų organizacijas ir įstaigas; kišo į kalėjimus geriausius Lietuvos darbininkų klasės kovotojus. "Maškos agentus." Fašistai, beje, žadėjo visiškai išnaikinti bolševikus, apvalyti Lietuvą nuo jų.

Prabėgo šeši metai. Ekonominė Lietuvos darbo žmonių būklė ne tik nepagerėjo, bet dikčiai pasunkėjo. Ir ta padėtis vis eina aršyn. Šiandien kiekvienas pripažins, jog Lietuvos darbininkų ir darbo valstiečių, ir darbo inteligentų gyvenimas yra daug sunkesnis, negu jis buvo prieš šešis metus. Bedarbė plati. Algos žemos ir vis kapojamos. Žemės ūkio produktų kainos nukritę iki negirdėtai žemo laipsnio.

Tarptautiniai šalis taip jau niekur nepasivarė pirmyn. Vilniaus klausimas šiandien labiau nublukęs, negu prieš šešis metus. Nepaisant, kad Klaipėdos klausimu Tarptautiniam Tribunole pereitą rudėnį Kaunas laimėjo savo bylą, patys vidujiniai Klaipėdos reikalai rodo tos srities nei coliu nepaartėjimą link Lietuvos. Priešingai, perieitiej rinkimai parodė, kad Klaipėdos kraštas tebėra voikiškas, kaip buvęs. O beje, tarptautiniai fašistų valdžiai pavyko sumegsti Lietuvą su Vatikanu konkordato ryšiais.

Per tuos šešis metus savo viešpataavimo Smetonos Kruvinojo valdžia dėjo pastangų sunaikinti revoliucinį darbininkų judėjimą, išnaikinti komunistus. Pavyko jai nugalabinti daugelis draugų; šimtai sukišta į kalėjimų urvus; šimtai išvaikytą į užsienius; viešos revoliucinių darbininkų organizacijos ir spauda žiauriai užgniauzta. Laisvai veikia tik fašistų, klerikalų, liaudininkų ir socialdemokratų spauda ir organizacijos, kurios visos bendrai atsuktos prieš komunistus. Bet gi išnaikinti komunistus fašistams nepavyko ir nepavyks! Šiandien komunistinis judėjimas Lietuvoj gavensnis ir platesnis, negu kuriais metais fašistinio viešpataavimo. Vis platesnės masės darbininkų ir darbo inteligentų linksta linkui komunizmo. Prasideda judėjimas tarpe darbo valstiečių.

Lietuvos darbo žmonės aiškiai mato, jog fašizmas, kaip toks, nenesa darbininkų klasei būvį pagerinimą, bet neša skurdą ir vargą. Tai aiškiai matyti Lietuvoj, Lenkijoje, Italijoje ir Balkanų šalyse. Darbo žmonės mato, kad tik ten, kur darbininkai valdo, tik Sovietų Sąjungoj, kuriasi naujas pasaulis, socialistinis pasaulis, nešas skaisčią ateitį visiems dirbantiesiems. Todel tos masės ir persitikrina, krypdamos į šitą pusę. Ne veltui eidamas mirti Juozas Greifenbergeris rašė: "Masės galvoja. Jos dar neišsivystė demokratinės iliuzijos, kurios suriša jų rankas ir kojas. Bet ši pamoka, nors ir sunki, nepraeis veltui. Supratusios pardavikiškąją smulkiosios buržuazijos mokslo ir jos partijų rolę, ir pasiljuosavusios nuo jų įtakos, darbo masės palengvins sau kelią prie galutinio pasiljuosavimo nuo kapitalo jungo."

Prieš šešis metus, kuomet Smetonos budeliai nužudė geriausius vadus Lietuvoj, mes, amerikiečiai lietuviai darbininkai, nešėme rezolucijas, darėme pareiškimus, jog nenuleisime rankų žemyn, jog gelbėsime Lietuvos proletariatui nuverti fašizmą ir įsteigti darbininkų ir valstiečių valdžią Lietuvoj. Šiuo tarpu ta pagalba Lietuvos proletariatui nemažiau reikalinga, kaip tuomet. Šiuo tarpu, todel, minėdami Tų Keturių sušaudymo šešmeti-

Keturiems

Atskrido nuožmioji žinia: Pirmadienio naktį Kaune Sušaudyti jie keturi: Karolis, Juozas, Giedrys, Čiorny... tai pirmas būrys Tų, kurių laukia žiauri mirtis.

Stiprūs skersiniai langų, Suimta šimtai draugų, Dešimtys laukia mirties. Karo laukiniai teismai—Šaudyt!... be žodžių... ūmai... Šaudyt naktis iš nakties vadus!

Naktį ant sniego išves, Klaus, ar užrišti blaiviais, Pilnas gyvybės akis. Pusnuogius greitai išrengs, Šautuvai sykį sutrenks, Sniegas paraudonos... kris aukos!

Bet—užu sienų storų, Miestų ir kaimų-dvarų Minios sūvius tuos girdės— Išgirs juos vargų Lietuva, Išgirs juos Berlynas, Maskva Ir širdys žmonių pražydės—pagieža!

Atsakė trumpai Smetona: "Sušaudyt! Malonių gana!" "Paliksim—ant savo galvos!" Tiesa!... Bet sušaudė šimtus, Ar kūnais užversti vartus Srovės verpetingos laisvos—kovos?

Minios vadus vėl iškels, Poželių atžalos žels, Giedriai pragiedrins dienas! Žuvusiems—žiedas garbės! Darbas jų augs ir žibės, Bus, kas sukurstys liepsnas—Partija. V. Žalionis. 28-12-26.

Drasiai Eina Visi Mirti...

Žemiau telpa laiškas, rašytas ant rytojaus po nusmerkimui sušaudyti keturis draugus. Laiškas rašytas Karolio Požėlos ranka. Laiške trumpai, bet labai aiškiai ir ryškiai parodoma procesas tos komedijos, kurią Smetonos Kruvinojo agentai sudarė šeši metai atgal tam, idant nužudyti keturis pačius geriausius Lietuvos darbininkų vadus. Laiškas seka:

Draugai!

Karo lauko teismo sprendimu 1926 m. gruodžio 24 d. mes keturi nuteisti sušaudymui: Požėla Karolis, Greifenbergeris Juozas, Giedrys Kazys, Čiorny Rafail. Iš teismo eigos matyt, kad buvo nusistatymas valdžios mus panaikinti, neatsižvelgiant nei į ką. Nes teisė, visai nesivaduodami savais įstatymais, už senus laikus, kurie padengiami amnestijų įstatymais. Apkaltinimas — gryna provokacija, būk mes ruošėme sukilimą per kalėdas ar naujus metus. Liaudininkai, kurie provokuot gerai nemokėjo, buvo žvalgybininkai: Labanauskas, Norvaiša, Šavinis, Tamašauskas ir k. Mes iškėlėme teisme visų jų parodymų provokatoringumą, ypač kas del ruošiamo per kalėdas perversmo. Kas link kovos prieš nepriklausomybę, nurodėm, kad kaip tik mes visomis išgalėmis kovojom prieš tuos, kurie norėjo parduoti Lietuvą imperialistų Lenkijai. Bet tos mūsų kalbos buvo bereikalingos, nes jau buvo, matyt, sprendimas išanksto padarytas. Kada teismas paskelbė sprendimą ir pasiūlė tuojau parašyt prašymus prezidentui, nutarėme prašymų apie sąsi-gailėjimą nerašyti, bet parašyti pareiškimus, kuriuose reikalauti perduoti mūsų bylas kariuomenės teismui ar vyriausiam tribunolui, nes teisė už tuos laikus, už kuriuos, einant Lietuvos įstatymais, nebe galime teisti. Manau, kad šie pareiškimai jokios reikšmės jau nebeturės, nes pačio teismo komedija rodo, kad nutarimas jau senai pas juos išneštas.

Sprendimą visi išklaušė labai ramiai ir labai ramiai, drasiai eina visi mirti. Nebekalbant apie kitus, ir Čiorny laikosi labai gerai. Savo pareiškimus su apeliavimu į kitas teismo instancijas lyginam su panašiais pareiškimais, duodamais žemesnėse teismo instancijose; tik todel juos rašėme...

Linkim visiems dirbti ir laimėti... 12-25-26 m.

nes sukaktuves, pasistengkim paremti Lietuvos proletariatą moraliai ir materialiai. Bet Lietuvos darbininkų klasės kovotojai bus juo labiau patenkinti, jei Amerikos lietuviai darbininkai čia pat subudavos stiprias darbininkų organizacijas, galingą revoliucinį komunistinį judėjimą.

Garbė žuvusiems karžygiams nuo fašistinių budelių Lietuvoj!

Šalin kruvinasis fašizmas! Tegyvuoja Lietuvos darbininkų revoliucinė kovą, vadovaujama Lietuvos Komunistų Partijos!

Neaiškūs Krislai

Ne pirmu kartu telpa krislai drg. Marksisto, bet juose būna neaiškumų taip, kad daugeliui darbininkų yra sunku suprasti mintis, apie ką eina kalba arba galima suprasti dvejopai. "Laisvę" skaito tūkstančiai darbininkų, kurie neturėjo progos su įvairių partijų darbais susipažinti. Tad neaiškūs raštai ne tik kad neduoda naudos revoliuciniam judėjimui, bet ir blėdį. "Laisvės" No. 261 drg. Marksistas rašo apie Anglijos bėdas sekamai: "Pereiti rinkimai susmukdė Darbo Partiją. Darbininkai daugiau orientuojasi į kovas. Todel krizis darosi ir viršūnėse." Išėina taip, jei pe-reituose rinkimuose Darbo Partija nebūtų susmukus, tai darbininkai nesiorientuotų į kovas ir partijos viršūnėse nebūtų krizio. Ar gi tik del rinkimų Darbo Partija susmuko? Atsakymas bus—ne. Tatai žino ir drg. M. Svarbiausia priežastis smukimo Darbo Partijos yra ta, kad ji išdavė daugelį darbininkų kovų su išnaudotojais prieš algų kapojimą, prieš bloginimą darbo sąlygų, prieš badą, prieš terorą. Darbininkai eina daugiau į kovą ne delto, kad rinkimuose susmuko Darbo Partija, bet del ekonominio krizio, kuris purto visą kapitalistinį pasaulį. Ant darbininkų pečių verčiama visa krizio našta. Skurdas ir badas verčia darbininkus kovoti. Toliaus sako: "I viršū dabar kyla tūlas Wise. Mes negalime pasakyti, kaip toli eis tie nauji ponai. Galimas daiktas, kad rasis ir susipratusių." Čia mintis labai miglota. Čia

IŠ KANADOS MISKŲ STREIKO

PORCUPINE, Canada. — Vėliaus bosai pasiprašė balbosai užtraukė būrį policijos streiko apimtas vietas. Po apsauga policijos liuduoja į vagonus jau senai supjautus medžius. Bosai gauna skėbų, kuriems moka tokią kainą, kaip kad streikieriai sau reikalauja už darbą; streiklaužiam mokama po \$1.50 į dieną ir duodama maistas. Pirm streiko darbininkams mokėda-

Pats streikas ypač liečia kempes ir akordinį darbą—nuo štuķų. Streikieriai, todel, kempes griežtai pikietuoja; ir jeigu bosai norėtų atidaryti kempes darbai su skėbais, tada streikieriai pavartotų savo jėgas apsigynimui.

Prie to, ir medžių liudavimas į vagonus bosams neįmanoma be policijos apsaugos. Nežiūrint, kad jau duoda streikierių reikalaujamą kainą ir suinka paimti tuos pačius darbininkus, kurie pirmiaus dirbo, bet išėjo į streiką; ir čia dirbusieji darbininkai stovi streiko eilėje kartu su akordiniais darbininkais; kolei bus išpildyti reikalavimai visų streikuojančių.

Kiekvieną dieną streikieriai pikietų linijose susiduria su policija, kuri saugoja streiklaužius, kaip ir kiekviename streike. Atsukta ginklai prieš alkanus bedarbius. Kapitalistai tūkstančius kartų daugiau išleidžia užlaikymui ginkluotų gaujų, negu kad reikėtų patenkinti streikierių reikalavimus.

PORCUPINE, Canada.—Gruodžio 13 d. atvažiavo pats bosas su trimis pagelbininkais ir trimis policiniais į Finų Darbininkų svetainę, kurioj apsigyvenę streikieriai. Čia pat prie jų buvo ant greitųjų įvykdintas mitingas, kuriame darbininkai viens po kito aiškino, po kiek laiko katras dirbės, po kiek uždirbė. Vieni kaip tik maistui užsidirbo; kiti dar liko bosui skolingi. Jie buvo per prievartą sukimšti į mišką dirbti; taip pat turėjo būti aišku bosams ir policijai, kad darbininkai supranta jų sky-

ma. Aiškų tam pavyzdį davė vienas darbininkas. Jis štai ką papasakojo. Jis buvo, darbu įieškodamas, atvykęs į Timminą. Neturėdamas iš ko maitintis, jis nuėjo į miesto ofisą prašyti pagelbos (relief) tikieto. Vietoj duot jam pašalpos tikieta, miesto ponai liepė jam eiti į mišką, nes, sako, ten esą "daug darbų."

Šis bedarbis, kaip ir dauguma kitų, neturėjo drabužių; bet ponai visai nekreipė į tai dėmes. Taip jis, kaip ir visi, po tokia prievarta atvyko į minimą mišką. Jis per 8 dienas padarė devynis ir pusę "kordus" medžių. Prie darbo jam pūklas nulūžo; prie to reikėjo kiti įrankių, už kuriuos jis užmokėjo paskutinius centus. Ir, išdirbus aštuonias dienas, priskaitant dolerį daktarui, jis dar liko skolingas bosui dolerį ir pusę; o drabužiai jau baigė kristi nuo jo.

Bosai ir policija klausėsi būk-tai "nuliūdę" tuos darbininkų aiškinimus.

duoda suprasti, kad tie "susipratusieji" ponai bus geri darbininkų prieteliai, tad darbininkam nėra reikalo rengtis patikti tuos ponus, kaip savo klasės priešus. Tokia mintis mano supratimu yra žalinga; ji veda į pesimizmą. Daug lietuvių darbininkų, kurie skaitosi save susipratusiais, yra ir taip gana kiliai įpuolę į pesimizmą. Tad toliau puldyti nereikia.

M. Ž.

so; darbininkai leido jiems kalbėti. Bosai pradėjo aiškinti savo "vargus;" įrodinėjo, kad jiems "nelieka" uždarbio. Bosai stulė net patiems darbininkams paimti mišką nuo kompanijos ir kartu pridūrė: "Susitaisykite kempes, įsitaisykite arklis, roges ir kitką." Pastaruosius žodžius sakydami, jie gerai žinojo, kad bedarbiai, streikieriai neturi cento nei duonos kąsnį nusipirkti, o bosai čia jiems kalba apie įsitaisymą arklį ir kitokių darbo priemonių.

Po ilgų diskusijų, bosai sutiko išpildyti pusę streiko reikalavimų: vietoj, ką skaitė iš darbininkų už maistą dolerį dienai, jie sutiko už maistą toliau rukuoti tikta 75 centus per dieną. Bet mitingas nutarė negrįžti prie darbo, kol išpildys visus darbininkų reikalavimus: mokėti darbininkui po \$1.50 už medžių "kordą" sukurtimui ir terokuoti 75 centus už maistą.

Ant rytojaus, anksti rytą buvo pastatyta tvirtos streikierių pikieto linijos, ir streikas tęsėsi.

Bosai Bara Darbininkus, kam Jie Pragašino Rusų Carą Mikę PORCUPINE. — Du darbininkai iš miškų streiko eilių buvo nuvykę pas bosą, reikalaujį mokesnio už pirmosį savo darbą. Bet bosas vietoj užmokė dar juos iskoliojo: "Jūs niekam neverti. Iš jūs tokie kareiviai buvo; per jus ir Rusijos caras pragašo."

Taip bosas kalbėjo, matydamas prieš save kovings darbininkus, kurie nelenkia galvos prieš išnaudotojus, o rikiuojasi pasiūst kapitalizmą pas buvusį carą Mikę. Bet šiam darbu atliktį, tai darbininkai turi būti organizuoti. Kuo bus didesnės ir stipresnės darbininkų organizacijos, tuo greičiau jie apsigins nuo stovincio prieš juos giltinės, bado mirties.

Mitinge buvo vienbalsiai priimta trys protesto rezolucijos: 1) prieš pūdyką 64 politinių kalinių Kanados kalėjimų urvuose (tarp jų 8 Kom. Partijos vadai); 2) prieš nekaltai pūdyką Californijos kalėjimuose Tomo Mooney; 3) prieš reakcijos puolimą ant chinų darbininkų, prieš žudymą Chinijos revoliucinių kovotojų ir už žodžio ir spaudos laisvę jiems. Pirmą rezoluciją pasiūst Kanados vyriausybei, antra į Washingtoną; trečią pasiūst Chinijos konsului į Vancouverį, Canada. Mūsų Darbininkas. ISKEPĖ PEČIUJE MOTERIS Juzintai.—Rokiškio' afšks. Jono Zemaičio buto nuomininkė M. išėmusi iš krosnies duoną, palindo ji pati pasikaitintų. Moteriškė labai buvo drūta ir krosnyje užkliuvusi iškepė. Kad la-voną išimti, reikėjo krosnis sugriauti.

Pirmas paveikslas iš Kinijos Sovietų Respublikos

Keletas Dalykų Delei Savikritikos

Apie Baltimorės Darbininkų Judėjimą

Šiuo tarpu Baltimorės draugai gauna daug kritikos nuo vadovaujančių draugų ir iš mūsų organizacijų centrų už mūsų neveiklumą ir apsilėidimą. Baltimorė yra didelė lietuvių kolonija. Progresyvioms organizacijoms didelė veikimo dirva. Čia buvo galima turėti didelį choras, dramų grupę ir didelį darbininkų klubą. Bet kas kaltas, kad mes to visko neturėjome ir neturime? Ogi visas komunistinis judėjimas Amerikoje. Sykiu kaltas ir lietuvių frakcijų Centro Biuras.

Komunistinis judėjimas buvo paskendęs frakciniuose ginčuose. Visokio plauko oportunistams buvo leidžiama vadovauti mūsų organizacijose. Lietuviškos kolonijos buvo apleistos. Nieko nepaisyta. Buvo palikti pačių kolonijų draugams dirbti taip, kaip jie geriausia išmano. Lietuviškos kolonijose mūsų judėjimas yra nevienodas. Vien todėl, kad jo niekas nepaisė.

Kad ir Baltimorė. Kada lietuviška darbininkiška dirva apaugo fašistinėmis usnėmis ir dagiais iš priežasties stokos sumanių draugų, tai mūsų vadovaujančių draugai, pradėjo siųsti kritiką mūsų adresu.

Apie Tuos, Kurie Nori Vužiuoti i Sovietų Sąjungą

Antras dalykas, kurio negalima praleisti nepastebėjus, tai mūsų vadovaujančių draugų nusistatymas linkinti tu lietuvių darbininkų, kurie nori važiuoti į Sovietų Sąjungą. Paskiausiems apie tai straipsnyje, kuris tilpo "Laisvės" No. 244, d. V. Zalpis rašo: "Tie, kurie planuoja sparnais ir įiesko progos pasprukti ten, kur galima būtų ramiai gyventi, tie, kartu su tais, kurie ramiai laukia 'gerų' laikų, pagelbsti kapitalistams klasių kovoj." Ne tik šitas d. Zalpio straipsnis, bet "Laisvė" ir "Vilnyje" yra daugiau tilpę panašūs straipsniai. Ir žodžiu tenka išgirsti nuo vadovaujančių draugų išsireikimą, kad "nori važiuoti išvažiuoti į Sov. Sąj." "bėga iš kovos lauko," "nieko nepagelbėsiti Sovietų Sąjungai" ir tt. Šitie visi išsireikimai yra labai siauri ir neturi jokio pamato bei logikos.

Dr. Zalpio kalba apie "išplasinimą kur nors į ramią vietelę" yra labai nevykus. Aš draugai Zalpiai ir kitiems panašios minties draugams noriu statyti klausimą: Kur yra ta rami vietelė, kur būtų galima nuplasmoti ir ramiai gyventi? Dabar kas link "vogtino" įvažiavimo į Sovietų Sąjungą. Ar darbin. turėjo progą kur nors nuvažiuoti, arba ką nors atlikti garbingu būdu? Man nėra žinoma. Vienas iš kvailiausių išsireikimų, tai "pabėgimas iš klasių kovos." Taipgi aš noriu žinot iš šių draugų, ar yra kur nors ant šios žemės paviršiaus tokia vietelė, kur nebūtų klasių kovos? Man nėra žinoma. Jeigu, pav., išvažiuotum į Sovietų Sąjungą, ar ten jau nėra klasių kovos? Juk darbininkiška spauda rašo, kad pasaulio imperialistai bile dieną gali užpulti Sovietų Sąjungą. Ar ten

išvažiavęs negali eiti su ginklu rankoje ir kariuotės už Sovietų valdžią? Neuztenka to. Be karo, dar eina klasių kova viduje Sovietų Sąjungos.

Dar vienas klaidingas išsireikimas, tai kad "nieko negalėsiti pagelbėti Sovietų Sąjungai." Ne vieną sykį buvo rašyta "Laisvėje," kad į šią šalį (Ameriką) suvažiuo atėiviai ir išbudavo ją, kuria kapitalistai taip labai didžiuojasi ir sykiu nekencia atėivių ir dabar juos deportuoja. Vadinasi, šaliai išaukšti žmonės nuo pat kūdikystės brangiai atsieina. O atvažiavę žmonės, nors nemokšos atėiviai gali daug kraštui pagelbėti.

Dar vienas klausimas, tai kad išvažiavimas kelių dešimtų lietuvių susilpnins lietuvišką judėjimą. Sako: "Nevažiuokite, darbuokitės, kad įvykdytumėte revoliuciją Amerikoje, tai paskui galėsite gerai gyventi." Tai yra ne kolektyvis protavimas. Atrodo, kad del kelių mažos vertės ypatų priguli revoliucijos įvykinimas ar neįvykinimas. Man rodosi, kad revoliucija įvykdo ne ypatos, bet ekonominės sąlygos.

"Laisvėje" dažnai telpa laikikai draugų iš Sovietų Sąjungos. Dažnai pažymi, kad tai ypatai "patinka ten gyventi," ar kad tas ar kitas yra užganėdintas. Turėtų būt komunistinio laikraščio pareiga atžymėti ne ypatos užsiganėdinimą ar neužsiganėdinimą, bet laikikai turėtų būt patalpinami ne todėl, kad kas nors užsiganėdino, ar ne, ale del padavimo tikrų faktų. Pirmoj vietoj turi būt nušvie-

timas budavojimo socializmo, proletarinės kultūros ir tt. Skaitytojai, prisiskaitę tokių "užsiganėdinimų," ir patys nori važiuot užsiganėdinti. O paskui laikraštis bėra tuos, kurie nori ten važiuoti.

Kitas perskaitęs šitas mano pastabas gal saks, kad aš agituoju už važiavimą į Sovietų Sąjungą. Visai ne. Mūsų laikraščiai turi agituoti, kad draugai nevažiuotų ten, o čia būtų ir kovoti. Tik aš išieinu prieš netikusius būdus, kaip prieš žastis, delko neturėtų važiuoti.

Garbavojimas Tam Tilerų Draugų

Būtinai reikia paliesti dar vienas klausimas. "Laisvėje" dažnai telpa pabarimų už garbinimą tam tikrų draugų, pasižymėjusių veikime. Tas labai gerai. Bet ar patsai "Laisvės" štabas to laikosi? Visai ne. Štai draugas Buknys iškėlė į padanges draugę K. Menkeliuoniūtę, kaip "stipraus klasinio nusistatymo" ("Laisvė," No. 250). Jeigu draugę Menkeliuoniūtę būtų pašalinę ypatai ir neturėtų to "stipraus klasinio nusistatymo" tai sakyti, kad delai biznio tai daroma. Bet su garbinimu revoliucinio nusistatymo patį draugę Menkeliuoniūtę turėtų nesutikti. Kokią svarbą darbininkai turi isto, kad d. M. lošia buržuazinuos teatruose arba operose? Štai kas pirmiausia draugei Menkeliuoniutei reikėtų daryti: Paliuoti dainavus darbininkų koncertuose niekam nesuprantamas iš buržuazinų operų dainas, bet dainuoti darbininkams suprantamas darbininkiškas dainas. Draugę Menkeliuoniūtę turėtų praktikuoti masinį dainavimą.

J. Balsys.

Iš Maršutojų i Washingtoną Raporto

CLEVELAND, Ohio. — 18 d. gruodžio, Liet. Darb. svėtainėje, 920 E. 79th St., Bedarbių Tarybos 17-ta kuopa turėjo masinį susirinkimą, kuriame, kaip kuopos, taip šios sekcijos ir centro miesto sekr. d. Ando išdavė raportus iš alkanųjų maršavimo. Dr. Vasiliev ir Bergan raportavo maršutojų kelionės sunkumus, kuriuos bedarbių delegatam reikėjo apgalėti, prieš bosų valdžios organizuotą kelyje terora, ant kiekvieno žingsnio. Abu tie draugai pabrėžė, kad tik vieningas darbininkų pasiryžimas ir kovingumas privertė, kaip vietų-miestų valdžias, taip ir šalies plutokratų atsakyti savo juodųjų užmačių.

Draugas Ando pasakė: Viena iš svarbiausių darbininkų klasių pergalių, kuri eis šios šalies istorijon, tai įrodymas patiem darbininkam, ko jie gali atiekti, sujungę savo spēkas. Bosai naudojo Dies bilių, kad sudemoralizavus alkanųjų maršavimą. Prieš negirus buvo iškelta drausmė, deportacija į pietines valstijas, kurie gyvena žieminėse valstijose. Šalies valstijos ir kiekvieno miesto-miestelio, kaimo ir kaimelio valdžios kelyje į Washingtoną, kuriuo maršutojų kolunnos traukė, buvo užsuktos teroro pagelba išblaškyti bedarbių žygiavimą. Bet bosų valdžios visur kelyje buvo priverstos pasitraukti, atsakyti nuo savo užmačių.

Lorain, Ohio, darbininkų pergalė privertė mūsų (Clevelando) miesto valdžią trauktis atgal. Svarbiausiu faktorium šio maršavimo buvo tai pačių darbininkų ant vietos organizacija, kuri lošė žyčiausią rolę kovoje su bosų teroru, per priėmimą delegatų, parūpinimą jiems nakvyinės ir maisto. Hooverio bosų valdžia manė, kad jei maršutojai bus priversti maitintis bosų "slops" ir gulėti ant cementinių grindų sklepuose, tai jų kovingumas bus pakirstas, ir tuomi šį maršavimą jiems pasiseks sudemoralizuoti, o sudemoralizavus, apsilpninus, o su silpnas, ten bosų valdžia naudojo visas savo spēkas, kad maršutojus išblaškias. Apie New Castle, Pa., per kelioliką mylių nuo miesto buvo visų gazolino stočių vanduo užsuktas ir stotys pačios uždarotos. Pačiame mieste, policija ir prisalkinti muškos vartojė terora, kad darbininkų nepriekius maršutojus pasitikti, kuomet kita dalis policijos ir deputuotų legionierių pastojė kelią toli už miesto, kad maršutojų miestan neįleidy. Bet abiejose vietose valdžios "herojams" nepasisekė. Maršutojai privertė policijos govėdą pasitraukti įmies kelo ir paties miestelio darbininkai tą patį padarė. Pirmieji maršavo, pastarieji juos

entuziastiškai sveikino pasitike.

Kelyje demokratai ir republikonai maršutojai, kurie buvo mūsų eilėse, persitikirino, kad tos partijos jų interesų neatstovauja, bet bendrai gina kapitalistų klasių reikalus, o ne bedarbių ir darbininkų. Taipgi ir socialistai bedarbiai turėjo laimės matyti savo spaudos veidą šiame maršavime, kuomet gavo skaityti iš "Leaderių" ir "Forward'ų," kad šitas alkanųjų maršavimas esąs finansuojamas iš Maskvos; kad kiekvienas "hunger-marcher'is" gaunąs po \$1 dienai. Pirmųjų dviejų partijų žmonės gavo persitikirinti iš partijų policijos buočių, o pastarieji iš savo soc. spaudos begėdiško melo.

Pittsburgh, Pa., valdžios buvo įsakyta policijai išskirstyti maršutojus, po 10 trokų tepalikti krūvoje ir nedaleisti visai kolunnai daseikti nuskiertos vietos. Bet maršutojai pasakė: Mes važiuojame visi į paskirtą vietą! Pirmyn! ir sužė vienu kartu visas karavanas—trokai. Bosų teroro planai tampa ištaškyti. Ir čia vietos darbininkai privertė savo valdžią maršutojams duoti 1,500 gal. gazolino. Visur, kur tik darbininkai parodė organizuoto spaudimo iš vidaus, policijos planai subliuško prieš maršutojų pasiryžimą.

Cumberlande, kur darbininkai neturi organizacijos, ten policija, Ku Klux Klanas su Amerikos legionieriais, buvo sumobilizuoti pravedimui teroro, kaip prieš vietos darbininkus, lygiai ir prieš maršutojus. Keliom dienom prieš tai kapitalistinė spauda, paleista darban, rėkė: "Red Army is coming. Negro Army." Farmerius ir miestu gyventojus gąsdino, kad toji raudona-juoda armija maršudama pakeklyje viską naikina, atima ir traukia užimti šalies sostinės. Bet, nežiūrint to viso teroro ir visos juodos mašinos, vietos darbininkai priėmė maršutojus ant farmos netoli užmiestyje. Maršutojams traukiant per Cumberland miestą, nežiūrint, kad muškieji ir policijos eilės dengė šalygatvius, darbininkai maršutojams rodė didelio prijautimo. Užėjus į darbininkų apgyventą dalį, pranyko cumberlandiečių baimė. Jie šaukė: "Hurrah for the Hunger Marchers!!! Hurrah for the Workers' Unity!"

Atmaršavus į Washingtoną, mes buvome suvaryti į aklą gatvę ir apsupti peklška bosų teroro spēka. Į mus žiūrėjo vamzdžiai mašininių šautuvų, kurie bile prie mažiausios provokacijos galėjo mus skinti ir buvo pasirengę bosų ir policijos piršto paspaudimo klausyti. Bet, nežiūrint to viso, mes pajėgėme nuo visų Washingtono kapitalistinių laikraščių pirmų puslapių nuimti taip labai ir plandytos. Pačiame mieste, policija ir prisalkinti muškos vartojė terora, kad darbininkų nepriekius maršutojus pasitikti, kuomet kita dalis policijos ir deputuotų legionierių pastojė kelią toli už miesto, kad maršutojų miestan neįleidy. Bet abiejose vietose valdžios "herojams" nepasisekė. Maršutojai privertė policijos govėdą pasitraukti įmies kelo ir paties miestelio darbininkai tą patį padarė. Pirmieji maršavo, pastarieji juos

Tūkstančiai knygų, brošiūrų ir kitų radikalų leidinių tiek negalėjo įrodyti to fakto, kiek Washingtono bosų valdžios atsakymas duoti bedarbiams pašalpos per žiemą, atsakymas apdėti turčius molicijos govėdą pasitraukti įmies kelo ir paties miestelio darbininkai tą patį padarė. Pirmieji maršavo, pastarieji juos

ji nori suversti ant darbininkų ir biednųjų fermerių pečių.

Šioji bedarbių eiseną su peticija J. V. kongresui įrodė republikonui, demokratui ir socialistui darbininkui, kad tos visos partijos yra bosų partijos ir jos visos gina turčių interesus. Tik viena tėra partija, kuri tikrai atstovauja jų ir visos darbininkų klasių reikalus, kuri remia šį bedarbių maršavimą, kuri dėjo visas pastangas, kad padėjus apgalėti bosų terora, kad šiam bedarbių žygiui duoti klasinę vadovybę. Tai yra Komunistų Partija! (gausius ploiimas).

Draugai ir draugės! Prieš jus visus neikie pasigėdinu, bet jaučiuosi turįs garbės pasisakyti, kad prie tos Partijos priguli ir esu jos nariu (didelis plojimas). Tūkstančiai darbininkų patys patyrė apie ją dar pirmu kartu, kad Komunistų Partija yra tikroji partija kovojančių masių prieš badą, už duonos kėsnį.

Ir tai nebuvo tas raudonas siaubūnas, kaip kad bosų spauda piešė. Pavyzdžiui: Virginijos, West Virg., Marylando ir Pa. valstijų kazokai-legionieriai gąsdino savo fermerius, kad visi maršutojai yra "terrible Reds," kurie viską iš fermerių atima. Bet kada mes užvažiuovome, jiem paaiškinome, kad miestų atėiviai darbininkai, kurie išbudavojo miestus, fabrikus, palocius turčiam, šiandienai badauja, kaip ir jūs, biednieji fermeriai, kad visų bendras priešas—išnaudotojas yra kapitalistas, kuris iš jūsų pigiai produktus superka, o miesto darbininkams brangiai parduoda; arba fabrikantas, kuris bado algą moka darbininkui tol, kol jis jaunas, o pasenus išmeta ant gatvės, kada jo apėkos išsisemsi; ir tuo pačiu tarpu fermeriam ūkio padargus-mašinas brangiai parduoda. Kapitalistas, bosas yra mūsų bendras priešas, o ne "terrible Reds," tokie pat išnaudotojai darbininkai. Ir tie 100 nuoš. amerikonai fermeriai su mumis sutiko, kad jie buvo bosų agentų apgauti, ir visus mus po tokio pasiaikimo jie maloniausiai ne tik priėmė, bet užmezgė su maršutojais ryšius. O šitas alkanųjų maršavimas tūkstančius fermerių ir darbininkų pasiekė ir kartu juos supažindino su bedarbių organizacijos kovos prieš badą programa.

Sugrįžusiem savo organizacijų ir bedarbių kuopų delegatam turime rengti darbininkų susirinkimus ir pasitarimus, naudoti visus būdus, kad pasiekius darbininkų mases ir jro džius jiems, kur glūdi darbininkų spēka, kuri šiame "Hunger March" aiškiausiai narodė kaip bosai ir visa šalies valdžia buvo priversta pasitraukti. atsiskirti nuo daugelio savo juodų užmačių. O tai yra darbininkų klasių svarbiausiu dalyku kovoje prieš vietos valdžias, už pašalpa šią žiemą.

Draugo Andos prakalbaraportas davė didelio išpūdzio darbininkams. susirinkusiems išklausti pasekmių maršavimo Washingtonan: įrodė, kaip darbininkų pasiryžimas ir kovingumas paklupdė kruviną Washingtono valdžią ir daugelio valstijų ir miestų-miestelių valdžias, privertė skaitytis su darbininkų reikalavimais: teisę maršuoti miesto gatvėmis, teisę įteikti savo reikalavimus šalies kongresui. Taipgi be galo svarbų vaidmenį suvaidino šis alkanųjų maršavimas tuom, kad visiems darbininkams suteikė vilties, kad darbininkai gali teroro spēkas apgalėti, susivieniję į galingą darbo armiją, vadovaujant Komunistų Partijai, ko labiausiai bosų klasių bijosi.

Lietuviai bedarbiai ir dalį laiko dirbant, ir abelnai visi darbininkai, stokime į Bedarbių Tarybas, kurių pagelba tik galėsime apsiginti nuo ba-

do ir pastoti kelią bosų versitnam darbai ir mažinimui mūsų taip mizernų algų.

J. M. ka.

WILKES BARRE, PA.

Iš "Scottsboro" Vakarėlio

Jaunųjų Komunistų Lygos parengimas buvo gruodžio 17 d., Darbininkų Centre. Nors parengimas nebuvo labai skaitlingas, bet jaunimas jau pradeda veikti; tik atėityje jaunuoliai turėtų geriau savo pramogas garsinti.

Kurje buvo atsilankę į šį parengimą, buvo viskuom patenkinti. Buvo suvaidinta veikialis "Scottsboro;" jis aiškiai parodė, kaip tie devyni negrai, Scottsboro jaunuoliai nekaltai yra laikomi, kalėjime. Veikaliukas publikai labai patiko.

Aido Choro Merginų Oktetas labai skambiai sudainavo kelias dainas; paskutinė buvo "I'm Spending My Nights in the Flophouse," kam pritarė ir publika, ir tas labai gerai išėjo.

Vaidinime "Scottsboro" dalyvavo ir Aido Okteto narės: J. Krutuliutė ir O. Zdaniutė, taipgi vienas negras jaunuolis. Vakarėlis buvo labai geras, kad tik publikos būtų buvę daugiau.

Pagaliaus, turiu pasakyti, kad per parengimus, kurie bū-

na Darbininkų Centre, tai policija be galo erzina; kiekvienam parengime būna įvalias viešos ir siaptos policijos. Bet reikia žinoti, kad čia policija nieko tokio negali padaryti, ir tas neturėtų nei vieną sulaikyt nuo lankymosi į pramogas, kurios rengiamos Darbininkų Centre.

458 Veisėjaiškis.

CAMBRIDGE, MASS.

20-tas Metinis

BALIUS!

Rengia Liet. Dukterų ir Sūnų Dr. Ja Cambridge, Mass.

Panedėlyj, 2 Sausio-Jan., 1933 m.

CYPRUS HALL SVETAINEJE 40 Prospect St., Cambridge, Mass.

Durys atsidarys kaip 4 P. M. Muzika pradės graujt 5 val vakare

BABE STANLEY And His Broadcasting Orchestra

Grajs visokius šokius—Angliškus ir Lietuviškus

Bus duota dvi dovanos geriausiems šokikams. Pirmą dovaną Graži Taurė dovanota Ch. CHASO, graboriaus, jė gaus kas pašoks geriausiai lietuvišką polką. Antra dovana, \$2.50 aukso. Dovanota V. RADVILIO tam, kas pašoks geriausiai valca.

Valgių ir gėrimų bus visiems užtektinai.

Įzanga vyrams 50c., moterims 35c.

KELRODIS: Važiukite į Central Skvėrą, o iš ten netoli yra svėtainė.

PER "LAISVĖ" GALITE ĮSIGYTI REMINGTON TYPEWRITERS

"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vėliausio išdirbimo, su naujais patobulinimais

TYPEWRITERIUS—RAŠOMAS MAŠINELES

Portable mašina, tik šį rudėnį patobulinta su naujais parankumais prietaisais dabar galima ją įsigyti per "Laisvė."

KAINA \$60.00

Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniškas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "keyboards" ir tas gadina darbo sistemą. Įpratus vienai, vėliau sunku persilaužti kitais, ant naujos sistemos "keyboardo."

RAŠYKITE: "LAISVĖ"

427 Lorimer St.,

Brooklyn, N. Y.

DARBININKŲ KALENDORIUS

SEKANTIEMS 1933 METAMS

Turingas Raštais Iš Politikos ir Įvairių Mokslo sričių. Rašo žymus Rašytojai, iš Amerikos ir Europos

Išleido dienraštis "Vilnis"

Gražios dailiosios literatūros yra prozoje ir poezijoje. Tuojau įsigykite jį ir naudokitės

KNYGA IŠ 136 PUSLAPIŲ. KAINA 25c.

Taipgi svarbus įvairių įvykių sužymėjimais, kuriuos žmogui reikalinga žinoti.

PLATINTOJAI REIKALAUKITE TUOJAUS

Platintojams duodama 25 nuosimtis

M. GROMOV

Vertė D. M. ŠOLOMSKAS

KARAS LIETUVOJ

(Tęsa)

Tai pirmas buvo asmuo, kuris, nusiskundus, neišvadino mane žiopliu, ilgaausiu, išsiziojėliu ir kitais vardais, o užtariančiai tarė:

—Taip, reikia, prieteliau, būti atsargesniau. Tarpe naujokų visokių yra, pasitikiėti negalima. Kaip kurie vagia. Aš tau norėčiau nupirkti nors kokius senus batus, —blogai be batų. Bet pas mane yra viso tik vienas rublius, o pinigai man reikalingi daugiau, negu tau; aš rūkau, o tu nerūkantis.

Iš karto varžiau si pasikalbėjime su juom. Jis žiūrėdavo į mane per akinius. Jo akiniai nebuvo už ausų užkabinti, bet laikėsi ant nosies. Pirmiau mačiau tokius akinius tik pas žemskio načalninko sūnų, kada mus varė jau į Peterburgą. Taigi, žiūrėdamas į Drazdą, galvodavau: "Šis veikiausiai iš nepaprastų, bus turtingas. Išsiperks! Argi priversi tokius tarnauti armijoje?" Ir visai stengiausi su juomi nesikalbėti, manydamas: žąsis kiaulei ne draugas." O dabar, keliaudamas, papasakojau jam visą savo gyvenimo praeitį.

Apie vakarą naujokai, supami vagonė, jau visi miegojo. Apačioje išsitiesęs knarkė mūsų vadas Repkin, viena ranka laikydamas savo odos krepšį. Per vagono langą žiūrėjo Drazdas. Prie jo susirietęs kamputyje sėdėjo aš. Traukinys ėjo vidutiniai perkirdamas girias su augštomis pušimis, nupjautus laukus, pro sodžius, kurių namai dengti šiaudais, kaip ir mūsų Tabalovo kaimas.

Taip akimis ir įieskai savo namo, o štai prieš akis pasirodė nenupjautų pajudavusių rugių laukas, primindamas mūsų lauką. Akys taip ir mato vieną kitam panašų prigimties paveikslą. Griaudu, labai griaudu. Paimu savo krepšį ir išrišu. Pakliūva įdėtas motinos šventas paveikslas. Imu jį ir rodau Drazdui.

—Štai, įteikė motina kartu su palaiminimu.

—Kam jis tau? Mesk tą paveikslą per langą,—negarsiai, bet drąsiai tarė Drazdas.—Niekas daugiau, kaip nudažyta medžio lentelė ir tiek.

Per mano kūną perbėgo šurpulys: pirmu kartu savo gyvenime išgirdau tokius bausius žodžius: "Toks geras žmogus, o kalba tokius griežnus žodžius,"—galvojau. Jeigu kas taip būtų pasakęs sodžiuje, tai nebūčiau susilaukęs, bet būčiau kirtęs per ausį. Nepatenkintai užrišu maišelį ir, nežiūrėdamas, kalbėjau:

—Bet tai stebūklingosios Kazaniaus dievo motinos atvaidas. Nuodėmė taip kalbėti apie "šventųjų" atvaidus. Kas, ar tu nesi rusų tikybos?"

—Gavrilovai, nusiramink, bet pasiklausyk, ką aš tau pasakysiu. Juk jokios kvailystės tau dar nepasakiau laike visos kelionės. Aš, kaip ir tu, esu valstietis. Aš iš Smolensko gubernijos ir rusų tikybos, kaip ir tu. Suprask, paklausk: na kokis gi tas šventas atvaidas? Vladimiro gubernijoje šituos šventųjų atvaidus gamina ištisi sodžiai. Tai jų užsiėmimas. Suprantai?! Šiuos atvaidus daro iš paprastų lentų, ir nūtelptus taipgi paprastais dažais. Na, pavyzdžiui, gal tavo tėvas sodžiuje gamina batus ir kitokius apsiavus, o mano tėvas gamina roges. Vladimiro gubernijoje valstiečiai štai gamina tuos atvaidus. Juos "dievų dažytojais" vadina. Atlikdami jie tą darbą, gyvena ir pasigamina sau duona. Atvaidus gamina nešvariomis, nepraustomis rankomis; keikiasi, jeigu kas nevyksta darbe: jeigu, pavyzdžiui, nosį kreivai padaro arba akys chiniškos išėina. Silkes pjausto ant tų lentų. Na, štai, ir patsai pagalvok, kokis čia "šventumas?"

—Bet kada juos padaro, tai pašventina "šventintu" vandeniu ir jie apsisvalo nuo visko nuodėmingo, — pasiteisinau nenoromis.

—Juos "šventina" paprastu vandeniu. Kokis gi "šventas" vanduo? "Švento" vandens ant žemės nėra—tai ir viskas. O kungo taipgi užsiėmimas, žinoma bažnytinis—kunigai iš to juk gyvena, tai ir turi tą skelbti, o daugiau nieko tame nėra.

—O evangelijoje, tai yra dievo rašte pasakyta, tai yra dievas ten prisako, kad melstis reikia atvaizdom. O prie to, jeigu nebūtų dievo, tai iš kur gi būtų atsiradę pirmieji žmonės ir visoki gyviai ant žemės?

Aš jaučiau savo silpnumą ir jam kalbėjau tik tai tą, ką girdėjau nuo senelių sodžiuje, kuriuos protingais laikėme. Jie tokius žmones, kaip Drazdas, vadindavo streikiariais, netikinčiais į dievą ir negerais žmonėmis. Aš visą laiką norėjau pamatyti tokius žmones. Jie mano akyse buvo kokįs tai nepaprastais žmonėmis. Ir man smagu pasidarė susitikus jį, juokiuosi iš savęs ir visų kitų. Kokis tai stebėtinai netikintis į dievą žmogus! Surantama, ne tokiu, visai ne tokiu persistatydavau bedievius sodžiuje būdamas. Bet tikėt jam, kad dievų nėra ir kad stebūklingosios atvaizdas, tai paprastas medžio šmotelis, nesinorėjo, bausiu darėsi. Drazdas žodis po žodžio kalė tas bausias išvadas į mano galvą.

—Žmogus išsivystė iš gyvūno, panašaus beždžionei, o beždžion-žmogis išsivystė iš kito gyvūno, abelnai iš kitos gyvybės. Gal būti tu, prieteliau, nepatikėsi. Reikėtų tau pasiskaityti mokslinių knygų, o ne tie "šventraščiai" ir evangelijos. Buvo laikas ir aš patsai tikėjau į dievą ir atvaidus daugiau, negu tu; visus apielinkęs klioštorius apėjau su savo motina, vis meldžiausi. Bet kada pasiskaičiau mokslinių knygų, pasilavinau, tai ir sakau tau, kad nėra dievo, nei vėlnio, ir į bažnyčią jau dešimt metų, kaip neinu.

—O tavė dabar iš kur veža; iš sodžiaus ar iš kur kitur?—klausiau nepasitikinčiai.

—Ne, nė iš sodžiaus. Aš Maskvoje buvau, dirbau spaustuviėje, kur knygas ir laikraščius spausdina. Paš mus ten fabrike daugelis netiki į dievą, ne aš vienas. "O pas mus sodžiuje nėra nei vieno žmogaus, kuris nesimelstų prieš atvaidus, kuris neitų į bažnyčią bei negarbintų dievą. Visi tiki, visi meldžiasi,"—galvojau. Tamsų vagono vidų retkartėmis apšviendavo žaibo šviesa. Traukinys kratė ir lėkė į nakties tamsą.

Griausmo bijojau si nuo mažens ir man ypatingai buvo dabar bausiu klausyti kalbos to žmogaus, kalbančio tokius nuodėmingus žodžius. "Štai, trenks perkūnas į vagono geležinį stogą,—maščiau,—ir mūsų vagonas subyrės į gabalėlius. Bus galas mano gyvenimui ir galas visų vagonė važiujančių. Arba kas kita gali atsitikti, dar bausiai gali pakoroti dievas: vagonas gali nuo bėgių nueiti, ir tada nukentėsime ne tik mes, bet ir tie, kurie vagonė yra ir nieko nekalti."

Protarpėmis suzaibavimo buvo matyti, kaip guli Repkinas pasidėjęs po galva skūrinį krepšį. Nuo viršutinių lovelių kabėjo nusvirusios rankos ir kojos užmigusių naujokų.

O Drazdas, tartum, aržuolinius kuolus kalė į mano galvą. Taip jis bombardavo mano smegenis bausiais bedieviškais išvedžiojimais. Pro langus jau buvo matyti aušra. Prasidėjo matytis ir stočių namai. Iš mažo krepšelio jis ištraukė gerai aptriną knygėlę, be apdarų ir be antgalvio ir negarsiai tarė:

—Na, štai. Šioje knygėlėje rašoma apie carą, apie dievą ir daug pasimokysi. Žiūrėk,—pagrūmojo jis prištū,—niekam o niekam nerodyk,—skaityk patsai vienas, kad niekas nematytų. O jeigu kas pamatys ir jau nespėsi suplėšyti arba išmesti, tai sakyk, kad ant gelžkelio stoties radai. Atmink, kad jeigu pakliūsi į Peterburgo načalninkų rankas, tai už šios knygėlės skaitymą—kalėjimas. Pražūsi tada!

Sudrebėjo mano rankos.

—Ne, ne, ką tu! Niekam nesakysiu ir nerodysiu, niekas jos nepamatys!

(Daugiau bus)

ATSAKYMAS RAUDONAM DOBILUI

Raudonas Dobilas, rašydamas "N. Gadynės" num. 49-me, prašytė prašo "Laisvės" ir "Vilnies," kad jam paaiškintų, kokių biuznių užsiima Čelkis. Žiūrėkite, ko Dobilas prašo iš komunistinių laikraščių: jei "Laisvė" su "Vilnim" taip drąsiai kalba apie biuznierius, tai ar ne paaiškintumėte jūs, kokių biuznių užsiima Čelkis, Augščiausios Prieglaudos pirmininkas? ir jei ne paaiškinsite, tai mes patys paaiškinsime.

Taigi man labai gaila, kad "N. Gadynės" redaktorius yra tokios trumpos atminties, kad į dvejus metus užmiršo.

Nagi, broiau, ar tu neatsimeni, kaip aš tave parsivečiau iš Wilmerdingo į Braddocką? Dalyvavo sykiu ir G. Urbonas. Todel tu labai gerai žinai mano biuznį; ir tuo laiku aš pė tavė aukavau \$5 "Vilniai," bet pakvitavimo dar ir šiandien neturiu.

Dabar, kada "N. Gadynės" redakcija reikalauja iš mūsų laikraščių paaiškinti apie mano biuznį, tai aš pats paaiškinsiu, kad "N. G." nesukutų daugiau savo galvos.

Aš prisipažįstu, kokių biuznių užsiimu. Aš pardavinėju tavę tokį, kokį "Naujosios Gadynės" redaktorius labai myli ir dar myli patys vartot. (Vadinasi, iš dalies, biuznis tos rūšies, kaip Butkaus.—Red.)

Taigi, manau, bus aišku, kokių biuznių Čelkis užsiima ir nebereikės jums laikraščių klausinėti.

Sykiu aš patarčiau, kad "N. Gad." redakcija nekištų savo nosį į mano biuznį, o dabotų savo redakcijos kromelį.

A. Chelkis.

PATERSON, N. J.

LDS 123 kp. susirinkimas įvyko 4 d. gruodžio. Narių dalyvavo daugiau, negu kitados, ir tapo perinkta kp. valdyba 1933 metam. Į valdybą išrinkti šie nariai: Pirmininku J. Pocius, protokolų raštininku J. Jonkus, finansų rašt. M. Ragauskas, izd. J. Bimba, vice-pirm. Taparaukas, marsalka V. Stupuras, izd. glob. Stupurienė ir jaunolis Stupuras.

Visa nauja valdyba yra savo pareigas žinant, tai galima tikėtis, kad ateinančiais metais bus kuopoj tvarka geresnė, negu kad pirma buvo. O pirma buvo pirmininku sklokos pasekėjų žmogus Shell, kuris nesugebėjo palaikyt susirinkimuose tvarką; todėl susirinkimuose tvarką buvo tiesiog nepakankama. Protokolų rašt. buvo P. Sakatauskas; tai jis, užleisdamas dabar vietą kitam raštininkui, pareikalavo ir algos už sekretorystą \$3.00 už praeitį. Praeitais metais, kuomet buvo išrinktas eit rašt. pareigas, P. Sakatauskas algos nereikalavo, mat, jeigu būtų tada reikalavęs, tai kitas jo vieton būtų buvęs išrinktas. Bet dabar, kuomet kitą jo vieton išrinko, tai P. S. ir algos pareikalavo.

Nariai, nenorėdami lermuoti, nutarė nors ir neteisėtą P. S. algą išmokėti. Pareikalavo algos ir fin. rašt. M. Ragauskas už praeities sekretoriavimą. Susirinkimas nutarė M. Ragauskui už mokėt \$6.00 už praeitį ir \$3 mokėt už 1933 metus. Fin. raštininkui algą reikalinga mokėt, nes jam daug yra darba. Bet prot. raštininkui nėra reikalo mokėt.

P. Sakatauskas mokėjo pareikalauti algos už darbą, bet kad jis yra skolingas LDS 123 kuopai už duokles daugiau du metai, tai atsisteit neprisirėngia. Užtai kp. padarė tam, kad sekantiame susirin-

kime P. S. turi atsisteit kuopai.

Į LDS 123 kp. J. Bimba prirašė du naujus narius, F. Makarskį ir J. Lupševičių; ir J. B. žadėjo sekantiame susirinkime prirašyt daugiau naujų narių.

LDS 123 kp. statė scenoj komediją "Suuro Tėvelio Nervai". Lošėjai buvo Aido Čopro Dramos Grupė iš Brooklyn, N. Y. Lošimas išėjo vykusiai ir atsilankiusieji pilnai pasitenkinę. LDS 123 kp. taria širdingą aciū kaip lošėjams, taip ir atsilankiusiems.

Prieš pradėdant lošt, buvo prakalbos. Kalbėjo d. R. Mizara.

Šį parengimą rengė LDS 123 kp. ir, rodosi, visi nariai turėjo dalyvauti jamp. Juk tai pašalpinė organizacija ir visų narių yra pareiga remt savo organizaciją. Bet, deja, iš sklokininkų dalyvavo tik vienas M. Ragauskas. O kiti nerodė nei akiu, o LDS 123 kuopoj sudaro apie pusę narių sklokininkai. Netik sklokininkai patys nedalyvavo, bet yra davinių, kad jie žmonėms sakė, kad veikalas niekam netikęs. Vadinasi, norėjo atkalbinti ir kitus nuo dalyvavimo. O dar tie Prūsėikos suklaidinti žmonės sako, kad ir jiems "rūpi" LDS gerovė ir jie LDS "remia." Tai lai būna visiems aišku, kaip Prūsėikos žmonės "remia" LDS. Čia komentarų nereikia.

LDS Narys.

PRANESIMAI IS KITUR

CLEVELAND, OHIO

Teatras ir balius. Rengia LDSA 24 kuopa, nedėlioje, 8 d. sausio—Jan. Lietuvių svetainėje, 6835 Superior Ave. Bus sulosta 3 veiksmų drama iš carinės Rusijos gyvenimo, vadinama "Kalėjimas" Prašome nesivėluoti su atsilankymu, nes bus ilgas programos, tai prasidės lygiai 4:30 val. po pietų. Po programai bus šokiai griežiant gerai Orkestrai. Valgiai bus pagaminti 24 Kuopos gauspajni. Įzanga teatrui 35c., o vien tik šokiams 25c. Iškalno perkantiems tikietus teatrui kaina tik 30c. Tikietai gaunami pas: S. B. Rubo, 1188 E. 79th St. Julius Krasnickas, 7712 S. Clair Ave. Antanas Jakaitis 922 E. 79th St. ir pas 24 kuopos naries. Kvietia Visus Rengėjai. (306-308)

SCRANTON, PA.

SKANI VAKARIENE

Rengia

ALDLD 39 ir LDSA 54 kp.

NEDELIOJE

1 d. Sausio (Jan.), 1933

INTERNATIONAL HALL

427 Lackawanna Ave.,

(Virš Woolworth krautuves)

Scranton, Pa.

Pradžia kaip 6 val. vakare

Įzanga 75c; Vaikams 25c.

Nevin Bus Lines Tikietus

Galite Isigyti Per "Laisvę"

Round Trip Tikietai Labai Pigu ir Geri ant Ilgo.

Prašykite iš kurio miesto ir į kurį jūs norite važiuoti. Mes pranešime jums kiek kainuoja tikietai ir kada išėina busai.

Už Tikieta Išanksto Reikia Užsimokėti

Mihimos kompanijos busais yra pigiau važinėti, negu kitų kompanijų. Šiuo reikalu kreipkitės ypatingai ar laiškais.

"LAISVĖ" 427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

SOVIETŲ MINERALINIAI VANDENYS

Pasauliniai pagarsėję, kaip naudingi sveikatai vandenys, iš Kaukazo Katarinos šaltinių, vadinami

BORJOM IR NARZAN

Tais vandenimis "Laisvė" gali aprūpinti klubus, aptiekas, restauracijas ir kitas įstaigas.

Ypač darbininkiškos organizacijos savo parengimuose turi duoti publikai sveikatai duoti tų naudingų gerimų

Jie ateina iš Sovietų Sąjungos gatvėi bankose

BORJOM

Kvortinėse bankose, kaina 40c. už bonką. Tai daktarų rekomenduojamas kaip viduriam naudingas vanduo. Vietoje saldintų kenksmyngų sveikatai gerimų, gerkite sovietų Borjom.

NARZAN

Puskvortinėse bankose, kaina 15 centų už bonką. Pagėsti viduriam maistą virškinti, pridoda apetito, aktyva žmogaus kūno veikimą ir pridoda jėgos.

"Laisvė" pristato šiuos vandenis dėžėmis (cans). Į dėžę eina:

BORJOM 40 BONKŲ Į CASE NARZAN 100 BONKŲ Į CASE

Po vieną bonką ir daugiau galima gauti sekamosiose vietose:

- A. SAUKA, Liet. T. Name, Main ir Vine St. MONTELLO, MASS.
- LIETUVIŲ SVETAINEJ 29 Endicott St. WORCESTER, MASS.
- GEO. KRANCE 234 Plymouth St. BRIDGEWATER, MASS.
- LIETUVIŲ SVETAINEJ Binghamton, N. Y.
- J. KLEKUNAS, 1608 N. Main St., SCRANTON, PA.
- VALINCHUS PHOTO STUDIO 9 William St., FITTSTON, PA.
- S. REIKAUSKAS, SHENANDOAH, PA.
- K. DEPSAS, KRAUTUVĖ 62 Union Ave. BROOKLYN, N. Y.
- J. GINKUS, KRAUTUVĖ 495 Grand St. BROOKLYN, N. Y.
- MARCIUKAS RESTAURACIJA 417 Lorimer St. BROOKLYN, N. Y.
- L. TILVIKAS, SVETAINEJ 34 No. 7th St. EASTON, PA.
- P. ZABLACKAS, 635 Main St. CAMBRIDGE, MASS.
- LIET. AM. PIL. KLUBO SVET. 197 E. 19th St. BAYONNE, N. J.
- PROGRESYVIO KLUBO SVET. 408 Court Street ELIZABETH, N. J.
- LIETUVIŲ SVETAINEJ 243 N. Front Street NEW HAVEN, CONN.
- J. ZDANYS 350 Lyndwood Ave. WILKES BARRE, PA.
- V. ZĄBITA 126 Jackson St. NEWARK, N. J.
- V. KUBER 1126 Grand Ave. TOWER CITY, PA.
- S. PETCHULIS Marlin, Pa.
- DARBININKŲ SVETAINEJ 376 Broadway SO. BOSTON, MASS.
- AM. LIET. PILIECIŲ KLUBAS 315 Clinton Street, BINGHAMTON, N. Y.
- LIET. ATLETŲ KLUBAS 168 Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y.
- LIET. AM. PILIECIŲ KLUBAS 80 Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Įstaigos, kurios dar neturi šių vandenų privalo tuojau reikalauti. Kreipkitės ypatingai arba rašykite:

"LAISVĖ"

427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

"DARBININKŲ ŽODIS"

Kanados darbininkų mėnesinis laikraštis. Teikia žinias apie Kanados darbininkų reikalus, taipgi ir iš viso pasaulio. Laikraštis yra žurnalo pavidaile ir turi 8 puslapius. Kaina metams tik 60 centų; pusei m. 30 centų, o pavienio numerio kaina 5 centai.

Visi Kanados darbininkai privalo skaityti savo laikraštį—"Darbininkų Žodis." Patartina ir Jungtinių Valstijų darbininkams užsirašyti.

Kreipkitės sekamu antrašu:

"DARBININKŲ ŽODIS"

157 Gore Vale Ave., Toronto, Ont., Canada.

MONTELLO, MASS.

Priėmimas Alkanųjų Marėuotojų Delegatų, Sugrįžusių iš Washingtono

Gruodžio 11 d. vakarė be darbių komitetas surengė prakalbą pasitikimui bedarbių marėuotojų, sugrįžusių iš Washingtono. Kalbėtojas buvo patys delegatai, drg. L. La-tuka, vietinis, ir King iš Bostono, kurie apsakė kelionės įspūdžius ir sunkumus, kuriuos turėjo panešti kelionėje ir kiek darbiniai užjautė marėuotojams. J labai įdomu girdėti, kame turėjo susikirsti su policija Naujosios Anglijos delegatai.

Publikos prisirinko pilna svetainė ir visi ramiai klausėsi, norėdami išgirsti, ką tokio naujo dar pasakys; ir mūsų delegatai savo kalbomis patenkino visus.

Po prakalbų buvo pastatyta keli klausimai, kuriuos drg. King, kapitonas Naujosios Anglijos alkanųjų marėavimo, tin kamai atsakė ir padarė pastabą, kad tai dar ne paskutinis alkanųjų marėavimas; Washingtoną; kovosime toli, kol gausime iš valdžios ir kapitalistų darbiamis apdraudą, kad visi darbininkai galėtų tinkamai pragyventi.

Po prakalbų buvo paprašyta aukų padėngimui lėšų to bedarbių marėavimo. Mat, nors Lietuvių Tautiško Namo Draugija duoda svetainę bedarbių susirinkimams uždyką, vienok yra daug kitų išlaidų, kur bedarbių marėuotojams reikėjo suteikti maisto, drabužių ir kitokių reikmenų kelionei. Todel bedarbių komitetas mūsų kolonijoje ir ėmėsi uz darbo, kad pagalbėjus abelnai visam marėavimui. Ir piniginiai abelnai yra aukomis sukelta \$105 su centais. Neraėau aukavusiu ypatų bei organizacijų; manau, kad bedarbių komitetas turės paskelbti savo raporte, kas kiek aukavo.

Dabar kyła klausimas, ar su tuo bedarbių marėavimu jau viskas užbaigta? Ne. Mes, visi darbininkai, turime smarkiau organizuotis ir Bedarbių Tarybas, skleisti didesnę agitaciją ir rengtis kitam marėavimui. Juk mes matome, kas dabar dedasi. Darbininkai atleidinėjami iš dirbtuvių arba samzinama darbo dieny skaičius, įvedama skubiniome sistema, verčiama daugiau padaryti ir numušinėjama darbininkams algos tiek, kad jau negalima pragyventi. Tad bedarbė ne tik nemažėja, bet dar didesnė darosi, ir darbininkų gyvenimas ir skurdas arėseni darosi.

Nors jau praėjo kiek laiko po rinkimų, bet nebuvo paskelbta, kiek per komunistinį rinkimų agitacijos klubą buvo sukelta aukų Kom. Partijos rinkimų kampanijai. Tu-

riu pažymėti, kad per klubo pasidarbavimą buvo surengtos trejos prakalbos delei komunistų kandidatų ir pinigų sukelta \$78 su centais. Dabar rinkimų agitacijos klubas pats jau sustojo veikęs, nes rinkimai jau praėjo.

Sklokininkų Žalinga Darbuotė

Ta pat dieną buvo surengta sklokininkų vakarienė, arba marmalienė L. T. N. svetainėje. Neapsiejo ir be savo dvasiško vado tėvo Leono (Pruseikos), kuris sakė saviškiams pamokslą ir liepė organizuotis į sklokos parapiją. Vakarienėj buvo daugelis diltčiai įsigėrusių. Nauja gaspadiinė ir metodistų parapijos ramsčiai tame parengime loė svarbia role.

O vėliu vakare virėutinėje svetainėje ėjo prakalbos bedarbių delegatų, sugrįžusių iš Washingtono. Ir kiek teko girdėti Pruseikos renegatėškos prakalbos, nepasakė, kad po visos marmalienės nuėyti ir bedarbių prakalbas ir išgirstų kelionės įspūdžius ir reikalavimus. Jam tas nesvarbu; jis ragino organizuotis tik į savo "sosaide," kuri atkreipta prieš darbininkų reikalus ir prieš Komunistų Partiją; o ta jo kompanija varo pražūtingą suirutę ir kerštą kitose draugijose.

Dabar štai jums pavyzdys pruseikinio veikimo. Pirmiau tula draugija ar klubas vadinioms Lietuvių Piliėčių Draugija ir darė visą biznį ir susirinkimus Lietuvių Tautiško Namo svetainėje; bet dabar to jiems jau neūžteko; pasisamdė didelę tuėšią krautuėvę, ir ten suklaidinti darbininkai praleidė savo laiką ir sunkiai uždirbtus centus kenksmingam sveikatai linksminimuisi; tuo pačiu laiku ten pruseikeizmo garbintojai niekina tuos, kurie daubiausai dirba delei visu darbininkų gerovės. Jūs, draugai darbininkai, turite suprasti, kad kaip tik praleisite savo centus, būsite iš ten išmesti i laukan.

Todel, visi darbininkai, susipraskite, palikite juos ir eikite pranešti kitiems, kurie nepastebės.

ALDLD 217 kp. Valdyba; Pirm. J. Urbanavičius.

SHEANDOAH, PA.

Draugiška Vakariėns

LDSA 62 kuopa rengia gražų parengimą gruodžio 31 d., 8 val. vakare, Mainierių svetainėje, kampas Main ir Oak St. Bus sokiai ir skani vakarienė. Kaip visuomet, taip ir šį sykį mūsų moterys tikisi turėti skaitlingai publikos.

Kadangi, visas pelnas eis parėmimui darbininkų judėjimo, taigi į tokį parengimą visi privalome atsilankyti. Belaukiant naujų metų, link smai praleisime laiką ir tuomi paremsime patys savo reikalus veikime už geresnį rytojų.

Aė Būsiu.

Iė Lyros Choro Darbuotės

Melinis susirinkimas įvyko 16 d. gruodžio, kame padaryta metinė choro darbuotės apžvalga. Iė raportų pasirodė, kad choras yra daug nuėikęs mūsų darbininkėškame mene, taipgi yra daug patarnavęs mūsų draugijoms įvairiuose parengimuose ispildant programus.

Choro nariai ir narės didžiu moį yra aktyviai choro darbuotojai ir rūpinasi abelnai choro reikalais. Vidujinis choras sugyvenimas yra gana geras; jokiems nesuėspratimams, kas pakenktų choro gerovei, nėra vietos. Tai yra pagirtina.

Bėgyje šių vieny metų choras turėjo 8 savo parengimus. Priskaitant patarnavimą kitom draugijom, tai viso, taip sakan, lyriėčiai turėjo 14 ka-

11 d. marėavimo delegatų prakalbose surinkta \$8.96. Kolekta lapkriėčio 25 d. \$8.02. Stoughtono pelnas nuo prakalbų \$6.78. LDSA 22 kp. aukas \$5; ALDLD 6 kp. \$1; LTND susirinkime surinkta \$3.34; Prieėfaėstinio Komiteto aukas \$3; T. Kristopaviėsius paaukavo \$2; Šv. Roko Draugijos susirinkime—\$1.05. Aukų po delei A. Orentas, W. Kelly ir Iz. Katilis. Viso surinkta \$100.40.

Visiems aukotojams tariame širdingą aėiu vardan bedarbių komiteto ir marėavimo delegatų į Washingtoną.

T. Bartkus, A. Baronas.

WINNEPEG, CANADA

ALDLD 217 kp. Nariams Svarbus Praneėimas

ALDLD 217 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 1 d., 1933 m., Darbininkų Centre Bennetay Ave. ir Iszebel St., 2 valanda po pietų.

Brangūs draugai, malonėkite visi dalyvauti, nes bus svarbių reikalų aptarti; taip pat bus valdybos rinkimas 1933-iesiems metams. Apart to, nepamirėkite atsivest naujų narių. Taipgi daugelis mūsų narių yra dar neuėsimokėję už 1932 metus duokles; tad sekanėiam susirinkime malonėkite užsimokėti; o kurie negalite užsimokėti dal bedarbės ar kitko, malonėkite praneėti sekanėiam susirinkime.

Kurie draugai gyvenate kitur iš miesto ir norite užsimokėti duokles, siųskite jas Money Orderiu, ceikiu registruotame laiške šio adresu: M. Geneviėčius, 564 Rasse Ave., Winnipeg, Man., arba S. Paknis, 1194 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Bet jeigu neiėgalite užsimokėti dal ligos arba bedarbės, tai praneėkite, kaip galima greičiau finansų raėtininkui M. Geneviėėiui, ir jės būėite nariais, kaip ir buvote ALDLD 217-joj kuopoj.

Tie nariai, kurie pirma pastebėėite šį skelbimą, malonėkite praneėti kitiems, kurie nepastebės.

ALDLD 217 kp. Valdyba; Pirm. J. Urbanavičius.

SHEANDOAH, PA.

Draugiška Vakariėns

LDSA 62 kuopa rengia gražų parengimą gruodžio 31 d., 8 val. vakare, Mainierių svetainėje, kampas Main ir Oak St. Bus sokiai ir skani vakarienė. Kaip visuomet, taip ir šį sykį mūsų moterys tikisi turėti skaitlingai publikos.

Kadangi, visas pelnas eis parėmimui darbininkų judėjimo, taigi į tokį parengimą visi privalome atsilankyti. Belaukiant naujų metų, link smai praleisime laiką ir tuomi paremsime patys savo reikalus veikime už geresnį rytojų.

Aė Būsiu.

Iė Lyros Choro Darbuotės

Melinis susirinkimas įvyko 16 d. gruodžio, kame padaryta metinė choro darbuotės apžvalga. Iė raportų pasirodė, kad choras yra daug nuėikęs mūsų darbininkėškame mene, taipgi yra daug patarnavęs mūsų draugijoms įvairiuose parengimuose ispildant programus.

Choro nariai ir narės didžiu moį yra aktyviai choro darbuotojai ir rūpinasi abelnai choro reikalais. Vidujinis choras sugyvenimas yra gana geras; jokiems nesuėspratimams, kas pakenktų choro gerovei, nėra vietos. Tai yra pagirtina.

Bėgyje šių vieny metų choras turėjo 8 savo parengimus. Priskaitant patarnavimą kitom draugijom, tai viso, taip sakan, lyriėčiai turėjo 14 ka-

pramogų. Piniginių jeigu turėjo \$207.26; iėėgy \$171.44. Taipgi reikia priminti, kad choras, nagal-ėėgalė, yra aukavęs darbininkėėkiem reikalams, kaip tai, Kom. Partijai, rinkimų kampanijai, "Vilniai" ir kitiems geriems tikslams.

Sekantiems mėtams choro valdybon išrinkta: org. P. Graubaskas, sekr. V. Kuzmickienė, ižd. S. Kuzmickas.

Kaip kitose draugijose, taip ir chore daug kas priklauso nuo valdybos darbėtumo. Tad linkėtina naujam organizatoriui gerai pasidarbuoti choro gerovei.

B. Salinaitė Mūsų Mieste

Pirmadienį, sausio 9 d., 7 val. vakare, ALDLD 17-tos kuopos kambariuose, W. Coal St., drg. B. Salinaitė turės paskaitą proletarinio meno klausimui. Tad, kaip jaunimas, tai ir suaugę, dalyvaukite, nes mes ne visi žinome, kokie yra skirtumai tarp buržuazinio ir proletarinio meno. Tą viską drg. B. Salinaitė perstatoj visiems suprantamoj formoj.

Operetė "Alkis"

Dauguma teiraujasi, ypaė iš apeliėkės kolonijų, kada bus statoma scenoj "Alkis." Tai gi reikia pasakyti, kad dabar dirba visi choristai, taip sakan, iš peties, kad gerai prisirengti prie šio taip graaus veikalo, kuris scenoj bus statomas ketvirtadienį, vasario 16 d., 1933 m., High School Auditoriume.

Bedarbei siaučiant, ir įzanga padaryta gana pigi, tik 40 centų; o įzangos tikėtai galima ir dabar pasipirkti pas choro narius bei nares. Choro Korespondentas.

Komunizmas Užkariauja Čili Mėkyklas

SANTIAGO, Chile. — Valdžios švietimo departamentas paskelbė pareėškimą, jog Čili respublikos mokyklose esęė labai įėgalėjęs komunizmas. Kiekvienoj mokytojų organizacijoje komunistų įtaka esanti labai didelė, nes daug mokytojų simpatizuoja komunistams. Studentai taip pat pritaria komunistams. Buržuazinė valdžia delei to persigandus. Departmentas pareėškia, kad tuoj bus pra-

siųdinti atėiki delei savo sveikatos iėtyrimo, o joms bus iėaiėkinta, kaip jės fiziškai stovite.

Odos Nuėaėėjimai, Nervų Ligos, Abelnas, Sėilpnumas, Skilvio, Žarnų ir Alėsalėzėms Ligos, Nervų iėėzinimas bei Reumatėėki Nesveikumas.

Kvėpuojamųjų Kanalių ir Kitos Ligos yra sekinėzai gydomos naujoviėškais, moksliėškais būdais. X-Spinduliai, Kraujo Iėtyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Cėpu Iėėmirkėtinimai.

Prieinama Kalna Salvgos pazal iėėgy iėėgalė iėtyrimas ir Pajarimas Veltui DR. ZINS Kalbame Lietuviėškai Iėėteigėes 25 metai 110 East 16th St., New York Tarp 4th Ave. ir Irving Place Valandos—9 AM. iki 8 PM.; o Sekmadieniai 9 AM. iki 4 PM.

DETROIT LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Cia randasi dvi lietuviėškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku. A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENESE ST. DETROIT, MICH.

SKUĖKITE UZSISAKYTI 1933 M. VIENINTELI LIETUVISKĄ LITERATŪROS, POLITIKOS IR VISUMENĖS MOKSLŲ ILLUSTRUOTĄ MĖNESINĮ DARBININKŲ ŽURNALĄ

"PRIEKALAS"

"PRIEKALAS" ypatingos dėmės kreipia vystymui ir auklėjimui lietuvių proletarinės literatūros, savo skilyje talpindamas eiles, apsakas, vaizdelius ir aprašymus, vaizduojančius SSRS darbininkų, kolektyviėčių ir darbo valstieėčių gyvenimą ir kovą.

"PRIEKALAS" plaėiai nuėviečia socialistine SSRS statybą, kapitalo šalių gyvenimą; raėo visais aktualiais proletarinės literatūros ir politikos klausimais.

"PRIEKALAS" turi tisioginius savo bendradarbius Sovietų Sąjungoje, Amerikoje ir kitur.

"PRIEKALAS" turi pastovius skyrius: "Dailioji Literatūra ir Kėitika", "Socialistinė SSRS Statybą", "Kapitalo Salysė", "Iė revoliucinio judėjimo istorijos", "Bedėivis", "Bibliografija ir Kritika" ir kit.

Kiekvieno klasiniai susipratuėio darbininko, SSRS kolektyviėėio ir darbo valstieėio pareiga remti "Priekalą" iėėiraėiant jį, renkant prenumeratas ir raginant kitus iėėiraėyti, platinant, remiant jį raėtais ir kitokiu būdu.

"PRIEKALO" KAINA SSSR. Metams—3 rub. 6 mėn.—1 rub. 50 kap., atskiras egz. 30 kap. Šiaurinėj Amerikoj Metams—1 doleris 50 centai, 6 mėnesiams—75 c., atskiras egz.—15 centų. Pietų Amerikoj, Vokietijoj, Francijoj ir kitur Metams—1 dol., 6 mėn.—50c., atskiras egz. 10 centų.

dėtas darbas mokyklas "apvalyti nuo komunizmo." Vieni radikalėėki mokytojai bus atstatyti nuo darbo, kiti perkelti į provincijas, o likusiems algos pakeltos, idant atitraukus juos nuo komunizmo.

Laimėjo Paliuosavimą Draugo Herndon

ATLANTA, Ga. — Darbininkai privertė valdžią paleisti draugą Angelo Herndon po \$2,500 kaucijos. Už vaėdovėvimą bedarbių judėjimo jės buvo senai suėreėtuotas ir laikomas kalėjime. Buvo reikalauta \$25,000 kaucijos.

Lietuvos Darbininkų ir Kaimo Biednuomenės Dvasiaitinis Laikas

raėtis (su paveikėlais) : : :

"BALSAS"

Duoda daug žinių iš Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės uėėilankyt "Balsą: Tėėit Pr., Memelstr. 26, "Balso" Reikalcija, Max Laborius. Germany.

Kas uėėisako "Balsą," tas tuom pat remia Lietuvos darbininkų spaudą ir padeda kovoti prieš faėėistų valdžiamėėis gyvenimą ir faėėistų darbų. Kiekvienas Amerikos darbininkas ir darbinėėki priė valo uėėisakyt "Balsą."

"BALSO" KAINA AMERIKOJE:

Metams \$1.50 Šėėiems mėnesiams . . . 50 Pavienio num. kaina . . . 05

Serganėčių Vyrų ir Moterų Chroniėškos Ligos Gydomos

Siaudien atėiki delei savo sveikatos iėtyrimo, o joms bus iėaiėkinta, kaip jės fiziškai stovite.

Odos Nuėaėėjimai, Nervų Ligos, Abelnas, Sėilpnumas, Skilvio, Žarnų ir Alėsalėzėms Ligos, Nervų iėėzinimas bei Reumatėėki Nesveikumas.

Kvėpuojamųjų Kanalių ir Kitos Ligos yra sekinėzai gydomos naujoviėškais, moksliėškais būdais. X-Spinduliai, Kraujo Iėtyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Cėpu Iėėmirkėtinimai.

Prieinama Kalna Salvgos pazal iėėgy iėėgalė iėtyrimas ir Pajarimas Veltui DR. ZINS Kalbame Lietuviėškai Iėėteigėes 25 metai 110 East 16th St., New York Tarp 4th Ave. ir Irving Place Valandos—9 AM. iki 8 PM.; o Sekmadieniai 9 AM. iki 4 PM.

TELEFONAS Pulaski 5-1090

ATDARA DIENA IR NAKTI

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiėška PIRTIS Turkiėška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TETTERHAIM, Monarchist. ĮZANGA DIENA IR NAKTI 50c SUBRATOS VAK. 70c Antroj kinėjė lazais iėėiraėdymas ir miegojimas per visą naktį ant treėio lohu, orinam kambary—35c. Naujai perdėrbita Rusiėkai-Turkiėka Pirtis su modernėėkajais pagerinimais. Įtaisyta didelė plaukimi pėdas su švieėiu vandeniu. Lapsotos vantos iėėipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos diena iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei iėėipėrimo: Rusiėška, Turkiėėška ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS B. M. T. elevatoriui; iėėipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—iėėipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway kara—iėėipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisninotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Uėtikrina, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir uė prieinamiausias. Nuliėddimo valandoje, praėau kreiptis prie manęs sekanėiu antraėiu:

1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 6126 Keystone—Main 1417

Paleidžia Monarchistus

SEVILLE, Ispanija. — Čionai valdžia paėiuosavo 18 moharchistų, kurie ruggpėčio mėnesį buvo surengę sukilimą ir norėjo atsteigti

monarchiją. Bet ta pati buržujų-socialistų valdžia laiko kalėjime darbininkus, kurie yra suareėtuoti už vėdimą streikų ir gynimą darbo žmonių reikalų.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĖ"

Sovietų Chocolate Saldainės. PADARYTOS SU VAISIAIS IR MEDUMI. Viena Dežutė Sveria Virš Svaro ir Parsiduoda Po 49 Centus. 12 Dežuėčių Parduodama už \$4.25 Du Tuzinai Dežuėčių už \$8.00. Persiuntimą Apmokame. Pinigus Praėesime Prisiųėti Kartu su Užsakymais. SOVIETŲ MISRIOS SALDAINĖS. DEŽUTĖSE PO VIENĄ SVARĄ, KAINA 39c. Perkantiems nuo 6 iki 12 dežuėčių, kaina 28c už dežuėtę. Perkantiems po du tuzinų dežuėčių ir daugiau, kaina 27c už dežuėtę. "LAISVĖ" 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

TELEFONAS Pulaski 5-1090. ATDARA DIENA IR NAKTI. NAUJAUSIOS MADOS. Rusiėška PIRTIS Turkiėška. Flushing Russian and Turkish Baths, Inc. M. TETTERHAIM, Monarchist. ĮZANGA DIENA IR NAKTI 50c SUBRATOS VAK. 70c Antroj kinėjė lazais iėėiraėdymas ir miegojimas per visą naktį ant treėio lohu, orinam kambary—35c. Naujai perdėrbita Rusiėkai-Turkiėka Pirtis su modernėėkajais pagerinimais. Įtaisyta didelė plaukimi pėdas su švieėiu vandeniu. Lapsotos vantos iėėipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos diena iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei iėėipėrimo: Rusiėška, Turkiėėška ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu. 29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y. KELRODIS B. M. T. elevatoriui; iėėipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—iėėipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway kara—iėėipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS. Laisninotas Graborius. Pennsylvania ir New Jersey valstijose. Uėtikrina, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir uė prieinamiausias. Nuliėddimo valandoje, praėau kreiptis prie manęs sekanėiu antraėiu: 1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA. Telefonai: Bell—Oregon 6126 Keystone—Main 1417

9-tos SUKAKTUVĖS 9-tos. DAILY WORKER GYVAVIMO. Ivyks Didelis Apvaikėėiojimas Vakare Prieė Naujus Metus. 31 Gruodžio (December), 1932. DIDŽIAJAME BRONX COLISEUM. BUS KONCERTAS IR BALIUS. Įzanga 40 c. Pradžia 3 val. po Piet. Dalyvaukite paminėjime devynių metų sukaktuvėėe gyvavimo kovingo anglų kalboje darbininkų klasės dienraėėio. Po programai smagiai pasiėoksite prie šaunos muzikos. Imkite Subway iki 177th St. Stoties.

VIETINĖS ŽINIOS

Darbininkai Išreikalavo Pašalpos iš Archivyskūpo

New Yorko graikai darbininkai organizuoti pareikalavo iš Graikų Bažnyčios archivyškūpo bedarbiams pašalpos. Suvenyto Fronto Komisija nuo graikų bedarbių darbininkų pribuvo 60 darbininkų skaičiuje pas archivyškūpą ir pareikalavo pašalpos. Tarpe komisijos buvo moterų ir kūdikų.

Iš kart bažnyčios galva sukėlė visiškai, kad jam nereikėtų duoti pinigų. Bet darbininkai nenusileido. Jie reikalavo pinigais pašalpos. Tokiu būdu ir privertė tą poną duoti jiems \$100. Pinigai buvo greitai tarpe darbininkų padalinėti.

Išrinkit Delegatus į Darbininkų Centro Bankietą

Sausio 8 dieną, 1933 metais, Darbininkų Centre (Workers Center), 35 East 12th St., New York City, įvyksta bankietas, balius. Šitas bankietas ruošiamas Darbininkų Centro palaikymui. Darbininkų Centras yra centras revoliucinio judėjimo ne tik New Yorke, bet visame šiame distrikte. Čia randasi mokykla, kelių organizacijų centrai, laikraščiai, Daily Workeris, Partijos raštinė ir tt. Tad šio Darbininkų Centro palaikymas yra labai didelės svarbos. Šitas bankietas bus vienas iš priemonių centro palaikymui.

Kiekviena mūsų organizacija yra kviečiama išrinkti delegatus į šį bankietą su auka. Auka reikalinga siūsti su delegacija. Aukos didumas priklausoma nuo organizacijos didumo ir išgalės. Galima aukoti \$2.00; \$5.00; \$10.00 ir daugiau, jei galima. Visos mūsų organizacijos turi imti šį klausimą atydon.

Daily Workerio Parengimas Jau Netoli

NEW YORK. — Gruodžio 31 dieną įvyksta darbininkų dienraščio Daily Workerio parengimas. Tai bus Naujų Metų vakaras. Daily Workerio parengimas įvyks Bronx Coliseum svetainėje, kur tiksliai darbininkų gali sutilpti.

Šitas parengimas yra ir devynių metų dienraščio gyvavimo minėjimas. Parengime bus geri kalbėtojai, koncertas, šokiai, gera muzika ir žaislai.

Visi darbininkai yra kviečiami dalyvauti šiame parengime. Padarykite, kad Daily Workerio parengimas būtų demonstratyvus parengimas. Jei bus organizacijų parengimai arba mitingai šią savaitę, tai reikalinga pakelti tas klausimas ir raginti organizuoti darbininkai į Daily Workerio parengimą.

Judžiai - Parengimai

Public Theatre, 2nd Ave. ir 4th St., yra rodoma labai geras Sovietų Sąjungos judis, "False Uniform". Išanga labai maža. Visą popietį tik 10c. Po 5 val. vakare, 15c.

Tai galima matyti kiekvienam darbininkui. O šita judi reikalinga matyti, nes jame yra labai gražių ir interesingų scenų iš kovos tarnų su ponais.

Judžiai apie Veteranų Maršavimą

NEW YORK. — Finų Darbininkų svetainėje buvo rodoma judžiai apie veteranų maršavimą į Washingtoną reikalaujanti, kad jiems bonai būtų

Žmonės Krinta Gatvėse iš Bado

A. Kriaučiūnas, eidamas Grand gatve, netoli nuo Union Ave., rado gulintį ir jau veikpusį žmogų. Atrodė, kad žmogus yra išalkęs, išbadėjęs ir nugriuvęs gatvėje. Matomai, tai buvo bedarbis.

Paskiaus pašaukta policistas. Bet policistas atsisakė šaukti ambulansą ir nugabenti žmogų į ligoninę. Mat, veikiausiai policistams įsakyta, kad vengti beturčius siūsti į ligonines.

Paskiaus pašaukta kitas policistas ir susirinko daugiau darbininkų. Tuomet, reikalaujant šaukti ambulansą, policistas pašaukė ir nugabeno tą darbininką į ligoninę.

Kadangi žmogus jau buvo išbadėjęs, negalėjo kalbėti, tai nebuvo galima nei sužinoti, kokios tautybės jisai yra. Iš pažūros atrodė airys.

Galima pasakyti, kad tokių darbininkų, kurie gatvėse nugriūva iš bado, yra gana daug. Krizis jau privedė prie to, kad milijonai darbininkų badauja. Jei kurie yra šiek tiek ir šelpiami, tai tik taip biednai, kad negali palaikyti gyvybę.

Darbininkai turi organizuoti į Bedarbių Tarybas ir kovoti prieš tokią nelemtą padėtį. Reikia statyti valdžiai ir šelpimo įstaigoms reikalavimus. Darbininkai turi reikalauti daugiau maisto ir pastogės.

Baltų ir Negrų Darbininkų Vienybė laimėjo Streiką

NEW YORK. — Po trijų savaičių streiko, Fairway Laundry darbininkai laimėjo streiką. Streikui vadovavo Laundry Workers Industrial Union. Bosai likosi priversti pasirašyti sutartį su unija ir gražinti darbininkus atgal.

Streikas kilo dėl to, kad vienas darbininkas, Marie Hanks, buvo neteisingai paleistas. Bosai liko priversti priimti atgal ir tą darbininką.

Taip pat bosai turėjo sutikti pasirašyti su unija, kad nebus numušama algos ir negalės paleisti darbininkus be unijos.

Laimėjime šio streiko svarbiausiu yra, tai tas, kad darbininkai, balti ir negrai, veikė solidariskai. Laikėsi vienybėje.

"Bedarbių" Repeticijos Ketvirtadienį

Draugai, kurie dalyvaujate mokiniamsi veikalui "Bedarbiai", nepamirškite, kad repetitijos įvyks ketvirtadienį, "Laisvės" svetainėje.

Laiko nėra daug iki vaidinimo. Todėl, draugai ir draugės, visi dalyvaukite repetitijose, kad galėtumėte gerai susimokinti veikalą. Be to, reikia gerai susimokinti, kad vaidinimas išeitų gerai. Parodykime, kad darbininkai gali suvaidinti gerai ir tinkamai. O kad tai padaryti, tai reikia lankyti repetitijas ir gerai savam užduotis išmokyti.

Nemokėjimas savo rolių, vaidinimui visuomet kenkia. Visuomet reikia laukti, kada sūfliorius pasakys žodžius. Todėl visi išmokykite savo roles atmintinai.

Judžiai apie Veteranų Maršavimą

NEW YORK. — Finų Darbininkų svetainėje buvo rodoma judžiai apie veteranų maršavimą į Washingtoną reikalaujanti, kad jiems bonai būtų

Dar Daugiau Žinių iš "Laisvės" Bazarų

Pereituos pranešimuose nebuvo pažymėta bei praleista apie aukas draugės Mažeikiėnės iš Cliffsidės. Jinai aukavo savo darbo dvi kamodėms užtieses. Draugas J. Žilinskas, brooklynietis, aukojo \$1.00. Gal dar kai kurių aukavusių bazarui vardai praleisti, tai prašome atsiliepti.

Nuo bazarų dar liko daug gerų žuvų, apie kurių rūšių. Jas galima gauti "Laisvės" administracijoje. Šios žuvys yra importuotos iš Sovietų Sąjungos. Kitur tokių žuvų negalima gauti.

Be to, Sovietų Sąjungos prezidento žuvys yra kitokio skonio ir geresnės. Todėl, kurie dar nori gauti tų žuvų, greitai kreipkitės į "Laisvę".

Atsakymas į J. Juškos Pastabas

"Laisvės" num. 306 drg. J. Juška davė ilgoką "pastabą" "L." korespondentui ir korespondentam. Jis, lig ant "korno" užmigtas, akėja mano parašytą pašaipą, kaslink sugrįžimo J. Zaborškio prie "dvasios šventos".

Čion nesikisiju į visas smulkmenas, ką drg. J. J. rašo. Vieną turiu pasakyti, kaip J. J. žino, kad J. Zaborškis tik del mano pašaipos nebeįgriš prie ALDDL ir nebeskaitys "Laisvės"? Ar J. J. nežino, kad misionierius įgrąsino savo "aveles", sakydamas, "kurie duosite savo centus bolševikams, tai tie jūsų centai kruvini stosis prieš jūsų akis po mirčiai"! O J. Z. nepažinti, ir reikėtų spręsti, kad jam privalomi yra misionieriaus įsakymai.

J. J. sako: "nežinodamas žmogaus, neturi apie jį rašyti", nes tuom atstumia juos nuo mūsų org. Ne, drauge, ne dėl to aš parašiau tą pašaipą, kad tik laikraštį vietą eikvoti, ir ne delto, kad aš J. Z. nepažinau ir nežinojau jo apsiėjimo. Rašiau delto, kad aš J. Z. patlietviškų dainų jau kelintam parengime nedainuoja. Mes nesame patriotai "lietuviybės", vojo prieš kunigus gana nešvaria kalba. Daug vietų buvo, kur katalikus tiek įpykdė, kad paskiaus jie nei vieno laisvesnio žmogaus neįsileidžia į namus. Jeigu būtų reikalas, galiau prirodyti net keletą tokių namų, šeimynų.

O drg. J. J., jį nežino, nors gal tris kartus ilgiau jį pažįsta, negu aš. Tai užtai aš ir dariau tą pašaipą, kaippo vertam to, o ne kitam. Nemanau, kad dėl to darbininkai kas judėjimas nukentės. Ir vietoj bereikalingo "verkimo" gaudime naujų darbininkų mūsų judėjimui.

J. Seeger.

Tarptautinio Darbininkų Apisignymo 17 Kuopos Susirinkimas

Trečiadienio vakare, 28 dieną gruodžio įvyks TDA 17 lietuvių kuopos metinis susirinkimas, "Laisvės" svetainėje.

Visi nariai turime dalyvauti šiame susirinkime. Šitame susirinkime bus duodama raportai iš kuopos veikimo. Taip pat reikės pasiūsti telegramas ponam valdininkams prieš terorą ir negrų darbininkų linčiavimą.

Be to, šiame susirinkime reikės išmokyti kai kurių bilos ir rinkti naują valdybą sekantiems metams. Todėl reikia būti visiems nariams ir naujų draugų reikia atsivesti.

Kur Manote Praleisti Naujus Metus?

East New Yorko trys kuopos rengia naujų metų pasitikimui smagu, draugišką vakarėlį. Smarkiosios gospadinės užtikrina, kad bus skanių valgytų ir įvairių gėrimų, k. a.: namie daryto alaus (root beer), sodės ir mineralinių vandenių. O svarbiausia, tai Norriso orkestra grieš nepa-

Brooklyn Stands

So. 4th and Havemeyer Sts. Bedford Ave. and So. 5th St. 187 Bedford Avenue 223 Bedford Avenue 222 Berry Street 135 Grand Street 287 Grand Street 350 Grand Street Marcy Ave. and Grand St. 146 Union Avenue Metropolitan and Lorimer Sts. 617 Grand Street Graham Ave. and Stagg St. Flushing Ave. and Broadway Hewes Street and Broadway Lorimer St. and Broadway 180 Grand Street 114 Union Avenue 67 Hudson Avenue 60 Hudson Avenue 114 Bridge Street

New York Stands

Bowery and Delancey Street Bowery and Houston Street 3rd Avenue and 14th Street Chatham Square Desbrosses and Greenwich St. 685 Washington Street 6th Avenue and 42nd Street 1st Avenue and 4th Street

Pranešimas Aido Choriui, Dramos Grupei, LDS Jaunuolių Kuopai; Jaunų Komunistų Lygai ir Kitų Organizacijų Nariams.

Ketvirtadienį, gruodžio 29 dieną, "Laisvės" svetainėje, įvyks pirma pamoka vaizdo, kuris ruošiamas perstatyti Lenino minėjime. Šiais metais Brooklynne, Arcadia Hall svetainėje, bus atskiras Lenino mirties minėjimas. Šiame mirties minėjime Brooklynne menininkai ir šiaip darbininkai turi suruošti masinį vaizdelį. Reikia jam daug darbininkų. Todėl minėtų organizacijų, kaip (tai) Aido Choro, Dramos Grupės, Jaunų Komunistų Lygos, LDS Jaunuolių Kuopos ir kitų organizacijų nariai yra kviečiami dalyvauti šiame susirinkime. Šiame susirinkime reikės sudaryti reikalingą skaičių dalyvių Lenino perstatyme. Bus gabus direktorius, d John E. Bonn, vadovaus šį vaidinimą.

Komisija.

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA

PETRIK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA

VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS

Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE

Valandos nuo 10 iki 1 Nuo 4 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 2
Odos ligos gydamos su X-ray ir patinusias gyalas įdiršinimais

JOSŲ KŪNE MAZAI TERA SEKRETŲ NUO X-RAY

Šis sunkiasis laikas daugelis laucias neišgale matyt daktaro. Dr. G. M. O'Malley 44 E. 63rd St. (tarpe Park ir Madison), per daugelį metų praktikuojantis New York'e sūlo pilną išegaminavimą įmanti ir X-Ray tikta už VIENĄ DOLERI laike šio mėnesio. Jei tu iš laucias sergandis per ilgoką laiką ir nematote kad bent kas būtų jums gelbėję, matykite Dr. O'Malley šią savaitę. Jis turi vieną iš geriausių X-Ray įtaisų mieste. Valandos: nuo 10-4 kasdien. Vakaraus-panedėliais, seredom, ketvergais ir subatom nuo 6-8. Sekmdieniais sulig sutarties. Eldami atsineškite šį skelbimą.

DR. M. MAISEL, Specialistas

Vyrų ir moterų ligų, umias ir chroniskas kraujo ir odos ligas, gydam įdiršinam; kraujo ir pūslės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Union Square)
Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Egzaminacija už Dyką

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA

Norintelji budavotis namus, ar turintelji namus ir esant reikalui taistyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteruoti ir maliauoti, matykite:
JUOZA MICKONA
56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklausit "Laisvės" ofise

Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Pulkiausias Architektūros

Tai geriausias meistelis tarpe lietuvių. Kurie tik Mickonas yra naujus namus budavofes, taisęs senus, pleisteriajęs, ar maliavojęs, vis jį rekomenduos, kaippo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotofą

"Laisvės" Kaina 3 Centai Kopija

Pirma Buvo 4c, Dabar 3c
"Laisvę" galite gauti ant sekančių stočių kas dien:

Brooklyn Stands

So. 4th and Havemeyer Sts. Bedford Ave. and So. 5th St. 187 Bedford Avenue 223 Bedford Avenue 222 Berry Street 135 Grand Street 287 Grand Street 350 Grand Street Marcy Ave. and Grand St. 146 Union Avenue Metropolitan and Lorimer Sts. 617 Grand Street Graham Ave. and Stagg St. Flushing Ave. and Broadway Hewes Street and Broadway Lorimer St. and Broadway 180 Grand Street 114 Union Avenue 67 Hudson Avenue 60 Hudson Avenue 114 Bridge Street

New York Stands

Bowery and Delancey Street Bowery and Houston Street 3rd Avenue and 14th Street Chatham Square Desbrosses and Greenwich St. 685 Washington Street 6th Avenue and 42nd Street 1st Avenue and 4th Street

DR. MEER

156 W. 44th St., Room 302 New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmdieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

DR. A. PETRIKA

PETRIK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA

VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS

Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE

Valandos nuo 10 iki 1 Nuo 4 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 2
Odos ligos gydamos su X-ray ir patinusias gyalas įdiršinimais

JOSŲ KŪNE MAZAI TERA SEKRETŲ NUO X-RAY

Šis sunkiasis laikas daugelis laucias neišgale matyt daktaro. Dr. G. M. O'Malley 44 E. 63rd St. (tarpe Park ir Madison), per daugelį metų praktikuojantis New York'e sūlo pilną išegaminavimą įmanti ir X-Ray tikta už VIENĄ DOLERI laike šio mėnesio. Jei tu iš laucias sergandis per ilgoką laiką ir nematote kad bent kas būtų jums gelbėję, matykite Dr. O'Malley šią savaitę. Jis turi vieną iš geriausių X-Ray įtaisų mieste. Valandos: nuo 10-4 kasdien. Vakaraus-panedėliais, seredom, ketvergais ir subatom nuo 6-8. Sekmdieniais sulig sutarties. Eldami atsineškite šį skelbimą.

DR. M. MAISEL, Specialistas

Vyrų ir moterų ligų, umias ir chroniskas kraujo ir odos ligas, gydam įdiršinam; kraujo ir pūslės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Union Square)
Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Egzaminacija už Dyką

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA

Norintelji budavotis namus, ar turintelji namus ir esant reikalui taistyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteruoti ir maliauoti, matykite:
JUOZA MICKONA
56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklausit "Laisvės" ofise

Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Pulkiausias Architektūros

Tai geriausias meistelis tarpe lietuvių. Kurie tik Mickonas yra naujus namus budavofes, taisęs senus, pleisteriajęs, ar maliavojęs, vis jį rekomenduos, kaippo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotofą

LORIMER RESTAURANT

LJETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stilium
SYKJ ATSIŁANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARCIUKAI
"Laisvės" Name
417 Lorimer Street,
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

KRAUJO SPECIALISTAS

Gydau umias ir chroniskas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos. Padarau išotvima kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302 New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmdieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

KOJŲ LIGOS

Garantėjuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasies kraujagyslių įdegimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatiski kojų skaudėjimai, kojų pūluojanti skauduliai, niežindios kojų ekzemos—visi šie nesveikimai dabar yra gydomi naujaisiais vokiškais būdais be operacijų.
Vokietys specialistas New York'e aprubežuoja savo praktika vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofiso valandos yra kasdien (apart nedėliadienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Evergreen 6-5310

J. GARŠVA Graborius

UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasidainėjimams.

231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

A. RADZEVIČIUS GRABORIUS

(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue (Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC. (BIELAUSKAS) GRABORIUS

UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ĮSTAIGA ATLEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAMŲ, KUR KAM REIKIA TURIM PRIVATIŠKA PIRMAJAI PAGALBAI AMBLANSINI AUTOMOBILIŲ KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĖ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERŲ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIURĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETĄ SAVO MYLIMUCIUS PASARVOTI DOVANAI.
VISAIŠ TAIŠ REIKALAIŠ KREIPKITES Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ, MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DEKAVOJU PACIENTAMS

Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimas prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikata praetyje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.

DR. H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 8 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6261